

මාදික සහ මත්‍යවර්ථක මානව හා විතය ආග්‍රිත ප්‍රවණතා

හදානි සේනානායක
නිලානි රේණුකා

සහාය පර්යේෂණ කණ්ඩායම

සුප්‍රන් සේනානායක
වසන්ත පුදීප් කුමාර
නිලුක්ෂි තිසේරා
සංච්‍රී අතාවුද
මහේෂ් පෙරේරා

පර්යේෂණ අංශය
අන්තරායකර මානව පාලක ජාතික මණ්ඩලය
ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය

ස්ත්‍රීය

අන්තරායකර ඔහුගේ පාලක ජාතික මණ්ඩලයේ සහාපති - මහාචාර්ය සමන් අධ්‍යක්ෂීන මහතාට

මණ්ඩලය සහික නිලධාරීන් ට,

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - එස්. ආලෝක බණ්ඩාර මහතාට,

හිටපු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - මාලිකා සූරියෝපෙරුම මහත්මියට,

දත්ත ඇතුළත් කිරීම - සවිලා උද්‍යන්ත මෙනවියට, රම්ජ් තාරක මහතාට (පරිගණක සහායක)

පර්යේෂණ නිලධාරී - හිරුණි වත්සලා මහත්මියට, තමර දරුණන මහතාට

සහකාර පර්යේෂණ නිලධාරී - දිල්භාරා වරාගොඩ මහත්මියට,

පරිගණක කළමණාකරු - කරිදු තවරත්න මහතාට,

පරිගණක විශ්ලේෂක - තමරා ජයවර්ධන, සමන්තා වීරසේකර මහත්මින්ට,

කළමණාකාර සහකාර - සුරාපි රාජේස්වරන් මෙනවියට,

දත්ත රස්කිරීම සඳහා සහාය වූ සියලුම ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂකයින්ට (විශ්වවිද්‍යාල සිපුන්)

දත්ත ලබාදුන් සියලුම දත්ත දායකයින්ට

පටුන

සාරාංශය.....	1
01 වන පරිවිශේෂය	4
හැදින්වීම	4
1.1 අධ්‍යායන පසුබීම	4
1.2 පර්යේෂණ ගැටුපුව	5
1.3 පර්යේෂණ අරමුණු.....	5
1.4 පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය සහ පර්යේෂණ ක්‍රමය	6
1.5 පර්යේෂණ කෙෂත්‍රය සහ නියුතිය තෝරාගැනීම	6
1.6 නියුතිය	6
1.7 දත්ත රස් කිරීමේ ඩිල්ප ක්‍රම.....	6
1.8 දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම.....	7
මාදක සහ මතොවර්පක හාවිතයෙහි ප්‍රවණතා සහ රටා	8
(සංකල්ප නිර්වචනය, දේශීය සහ ගෝලීය අධ්‍යායන ඇසුරෙනි).....	8
2.1 සංකල්ප නිර්වචනය	8
2.1.1 මාදක ඔශ්ජය (Narcotic drugs).....	8
2.1.2 මතොවර්පක ඉව්‍ය (Psychotropic Substances)	8
2.1.3 මතොකාරක ඉව්‍ය (Psychoactive Drugs).....	8
2.2 2008 අංක 1 දරන මාදක ඔශ්ජය සහ මතොවර්පක නිති විරෝධී ලෙස ජාවාරම කිරීමට එරහි සම්මුති පනත .	8
2.3 මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය දුරකාලීතය කිරීම පිළිබඳ සිදුකළ අධ්‍යායන	9
2.4 මාදක සහ මතොවර්පක දුරකාලීතයෙහි දේශීය ප්‍රවණතා	10
03 වන පරිවිශේෂය	12
ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව	
3.1 මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය හාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රජා සමාජ විද්‍යාත්මක පැතිකඩ්	12
3.1.1 දත්ත දායකයින් ජ්වත්වන ප්‍රදේශ	12
3.1.2 ස්ක්‍රී පුරුෂ හාවය	12
3.1.3 වයස් මට්ටම	13
3.1.4 ජනවර්ගික සංයුතිය	13
3.1.5 ආගමික පසුබීම	14

3.1.6. විවාහක අව්‍යාහක බව	14
3.1.7. අධ්‍යාපන මට්ටම.....	15
3.1.8 රැකියා තත්ත්වය	16
3.3 දත්ත දායකයින්ගේ මත්දුව්‍ය හාවිත ඉතිහාසය	18
3.3.1. කවදා හෝ හාවිත කළ මත්දුව්‍ය.....	19
3.3.2 පසුගිය වසර ඇතුළත මත්දුව්‍ය හාවිත තත්ත්වය	19
3.3.3 පසුගිය මාස තුන තුළ හාවිත කර ඇති මත්දුව්‍ය	19
3.3.4 ප්‍රථම වරට මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ හාවිත කළ වයස් සංයුතිය	20
3.3.5 මාදක මනෝවර්පක ඔඟඟධ හාවිතය ආරම්භ කළ වයස.....	21
3.3.6 ප්‍රථම වත්තාවට හාවිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග	22
3.3.7 ප්‍රථම වත්තාවට මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග හාවිත කළ අවස්ථාව.....	22
3.3.8 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග හාවිත කිරීමේ ප්‍රථම අත්දැකීම	24
3.3.9 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග හාවිත කිරීමට බලපා ඇති හේතු සාධක	25
3.4 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ දුර්භාවිතයේ වර්තමාන තත්ත්වය	26
3.4.1 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ සමඟ හාවිත කරන අනෙකුත් මත්දුව්‍ය.....	27
3.4.2 කවදා හෝ හාවිත කර තිබෙන මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ	27
3.4.3 බහුලවම හාවිත කරන මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ.....	28
3.4.4 පසුගිය පැය 24 තුළ හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ	31
3.4.5 පසුගිය සතිය තුළදී හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග.....	32
3.4.6 පසුගිය මාසය තුළදී හාවිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග.....	32
3.4.7 පසුගිය මාස 03 තුළ දී හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්පක වර්ග	33
3.4.8 පසුගිය මාස 03ට වැඩි කාල සීමාව තුළ හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්පක වර්ග.....	34
3.5 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග ලබා ගන්නා ආකාරය.....	36
3.6 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ මිලදී ගන්නා ආකාරය.....	37
3.7 අධ්‍යයන පුදේශ තුළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග හාවිත කිරීමේ සූලභතාව	38
3.7.1 හාවිත කරන පුදේගලයින්ගේ වයස් සංයුතිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවය	38
3.7.2 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ වර්ග පුදේශ තුළ ලබාගැනීමට ඇති හැකියාව	37
3.7.3 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ දුර්භාවිතය සහ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය	38
3.8 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟධ දුර්භාවිතය සහ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය.....	39

3.8.1 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය වර්ග හාටිතය නතර කිරීම ප්‍රතිකර හා පුනරුත්ථාපනයට යොමුවීම41
05 වන පරිවශේෂය42
නිගමන හා යෝජනා42
නිගමන43
යෝජනා44
ආක්‍රිත ග්‍රන්ථ තාමාවලිය44

ප්‍රස්තාර පටුන

ප්‍රස්තාර අංක 1 - මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය දුර්භාවිතය ආක්‍රිත අත්අඩංගුවට ගැනීම - 2017

ප්‍රස්තාර අංක 2 - දත්ත දායකයින්ගේ ස්ථී පුරුෂ සංයුතිය

ප්‍රස්තාර අංක 3 - දත්ත දායකයින්ගේ වයස් සංයුතිය

ප්‍රස්තාර අංක 4 - දත්ත දායකයින්ගේ ජනවාර්ගික සංයුතිය

ප්‍රස්තාර අංක 5 - දත්ත දායකයින්ගේ ආගමික සංයුතිය

ප්‍රස්තාර අංක 6 - දත්ත දායකයින්ගේ විවාහක අව්‍යාපක සංයුතිය

ප්‍රස්තාර අංක 7 - දත්ත දායකයින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම

ප්‍රස්තාර අංක 8 - දත්ත දායකයින්ගේ රැකියා සංයුතිය

ප්‍රස්තාර අංක 9 - දත්ත දායකයින් කවදා හෝ හාටිත කළ මත්ද්‍රව්‍ය

ප්‍රස්තාර අංක 10 - පසුගිය වසර ඇතුළත දී හාටිත කළ මත්ද්‍රව්‍ය

ප්‍රස්තාර අංක 11 - පසුගිය මාස තුන ඇතුළත හාටිත කළ මත්ද්‍රව්‍ය

ප්‍රස්තාර අංක 12 - ප්‍රථම වරට මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය හාටිත කළ වයස් සංයුතිය

ප්‍රස්තාර අංක 13 - මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය වර්ග හාටිතය ආරම්භ කළ වයස්

ප්‍රස්තාර අංක 14 - ප්‍රථම වරට හාටිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය

ප්‍රස්තාර අංක 15- ප්‍රථම වතාවට මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය වර්ග හාටිත කළ අවස්ථාව

ප්‍රස්තාර අංක 16 - මාදක මානෝවර්තක ඔඟය හාටිත කළ අවස්ථා

ප්‍රස්තාර අංක 17 - මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය හාටිත කිරීමට හේතු

ප්‍රස්තාර අංක 18 - දැනට හාටිත කරන මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය

ප්‍රස්තාර අංක 19 - පසුගිය පැය 24 තුළ හාටිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය

ප්‍රස්තාර අංක 20 - පසුගිය සතිය තුළ හාටිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය

ප්‍රස්තාර අංක 21 - පසුගිය මාසය තුළ හාටිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය

ප්‍රස්තාර අංක 22 - පසුගිය මාස 03 තුළ හාටිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය

ප්‍රස්තාර අංක 23 - පසුගිය මාස 03ට වැඩි කාලය තුළ හාටිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය

ප්‍රස්තාර අංක 24 - දත්ත දායකයින් හාටිත කළ මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟය වර්ග

ප්‍රස්තාර අංක 25 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය ලබා ගන්නා ආකාරය

ප්‍රස්තාර අංක 26 - වෛද්‍ය නිරදේශයක් රහිතව මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය ලබා ගැනීම

ප්‍රස්තාර අංක 27 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය මිල්දී ගැනීමට ඇති හැකියාව

ප්‍රස්තාර අංක 28 - ප්‍රතිකාර හා පුනරුත්ථාපනයට යොමුවීම

වගු පටුන

වගු අංක 01 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය හාවිත නොකරන ජනගහනය කුළුන් නියැදිය තෝරා ගැනීම

වගු අංක 2 - ඔග්‍රය නියාමන අධිකාරිය විසින් සිදුකළ නිකුත්තුකුල නොවන ඔග්‍රය වැට්ලීම - 2016

වගු අංක 03 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය හාවිත කරන දත්ත දායකයින් ජ්වත්වන ප්‍රදේශ

වගු අංක 04 - දත්ත දායකයින්ගේ සමාජ ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක

වගු අංක 05 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය හාවිත කිරීමේ ප්‍රථම අත්දැකීම

වගු අංක 06 - කවදා හෝ හාවිත කළ මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය වර්ග

වගු අංක 07 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය හාවිතය නතර කිරීමට සේතු

වගු අංක 08 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය හාවිත නොකරන පුද්ගලයින් ජ්වත් වන ප්‍රදේශ

වගු අංක 09 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔග්‍රය හාවිත නොකරන පුද්ගලයින්ගේ සමාජ ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක

රුප සටහන් පටුන

රුප සටහන් අංක 01 - **Tramadol** ඔග්‍රය 33

රුප සටහන් අංක 02 - **Pregabalin** ඔග්‍රය 33

රුප සටහන් අංක 03 - **Corex D** සිරප් වර්ගය 34

රුප සටහන් අංක 04 - **Diazepam** ඔග්‍රය 35

රුප සටහන් අංක 05 - **MDMA (Ecstasy)** 36

සාරාංශය

ගෝලීය වශයෙන් මාදක ගණයේ මාපද අවහාවිතයෙහි ප්‍රවණතාව සමගම ඒවා පාලනය කිරීම සඳහා රටවල් එකතු වී ජාත්‍යන්තර සම්මුතින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. ඒ අනුව 1961 මාදක ගණයේ මත්ද්ව්‍ය පිළිබඳ ඒකීය සම්මුතිය (Single Convention on Narcotic Drugs), 1971 මාදක සහ මනෝවර්ථක ගණයේ මාපද පාලනය පිළිබඳ සම්මුතිය (Convention on Psychotropic Substances) හා 1988 මාදක සහ මනෝවර්ථක මාපද නීතිවිරෝධීව ජාවාරම් කිරීමට එරහි සම්මුතිය (Convention against Illicit Traffick in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances) සහ දකුණු ආසියානු කළාපිය සහයෝගීතාව පිළිබඳ සම්ඟවේ මාදක හා මනෝවර්ථක ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සම්මුතිය (SAARC Convention Narcotic Drugs and Psychotropic Substances) වැදගත් වන අතර ශ්‍රී ලංකා රජය ද මෙම සම්මුතින්වලට අත්සන් කර තිබෙන නිසා මෙම සම්මුතින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටි. ශ්‍රී ලංකාකේය සමාජය ගත්කළ වර්තමානයේදී තරුණයින් අතර කුමන හෝ මත්ද්ව්‍යයක් භාවිත කිරීමෙහි ප්‍රවණතාවක් වර්ධනය වෙමින් පවතින බව නිල සංඛ්‍යාලේඛන හා පර්යේෂණ වාර්තා තුළින් අනාවරණය වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවලිත ප්‍රධාන සමාජ ගැටුලුවක් වී ඇති මත්ද්ව්‍ය අතර හෙරෝධින්, ගංඡා, සිගයට්, මද්‍යසාර වැනි ද්‍රව්‍ය ප්‍රධාන වන අතර ඊට අමතරව මැනකාලීනව මනෝවර්ථක ගණයේ (Psychotropic Drugs) සහ මනෝකාරක (Psychoactive) මෙන්ම මාදක ගණයේ මාපද (Narcotic Drugs) දුර්භාවිතයෙහි ප්‍රවණතාවක් ද දැකිය හැකිය.

මාදක සහ මනෝවර්ථක මාපද භාවිතයෙහි ප්‍රවණතා සහ රටා පිළිබඳ සිදු කරන ලද මෙම අධ්‍යයනය තුළදී අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස දිස්ත්‍රික්ක 10 ක් තෝරා ගත් අතර එම දිස්ත්‍රික්කවල ඒවත්වන පුද්ගලයින්ගෙන් මාදක සහ මනෝවර්ථක මාපද භාවිත කරන පුද්ගලයින් 1000 ක නියැදියක් අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලදී. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ මාදක සහ මනෝවර්ථක මාපද භාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ ඉහළ ව්‍යාප්තියක් පවතින බැවින් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් නියැදිය සඳහා පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාවක් 535ක් අධ්‍යයනය කළ අතර අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්කවලින් පුද්ගලයින් 465 දෙනෙක් ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කවලින් භාවිතයෙහි ව්‍යාප්තිය සහ ප්‍රවණතාව අනුව තෝරා ගන්නා ලදී. (වග අංක 03 බලන්න).

අධ්‍යයන අනාවරණයන්ට අනුව නියැදියේ පුද්ගලයින්ගේ සමාජ හා ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී නියැදියට අයත් පුද්ගලයින් බහුතරයක් පුරුෂයින් වූ අතර ඔවුන් සිංහල ජනවර්ගයට අයත් බොඳුධාගමික පුද්ගලයින් විය. වයස් මට්ටම පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී බහුතරයක් වයස අවුරුදු 21 - 25 අතර වයස් මට්ටමට අයත් පුද්ගලයින් විය. ඔවුන්ගෙන් බහුතරයක් 6 - 10 වසර දක්වා අධ්‍යාපන මට්ටමක් ලබා ඇති අතර ඔවුන් බහුතරයක් අව්‍යාහකයින් විය. එසේම නුපුහුණු ගුම්කයින් වශයෙන් බහුතරයක් රැකියා කටයුතුවල නිරත වී ඇත.

නියැදිය සඳහා තෝරා ගත් පුද්ගලයින් 1000 දෙනාම කෙදිනකදී හෝ මාදක, මනෝවර්ථක මාපද භාවිත කර ඇති අතර පුද්ගලයින්ගෙන් 983 (98%) දෙනෙක් කෙදිනකදී හෝ මාපද වර්ග භාවිත කර ඇති අතර 322 (32%) දෙනෙක් සිරප් වර්ග භාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය වී ඇත. එහිදී කෙදිනකදී හෝ භාවිත කර තිබෙන මත්ද්ව්‍ය වර්ග පිළිබඳව විමසීමේ දී නියැදියේ බහුතරයක් පුද්ගලයින් වෙළදුමය අරමුණු සඳහා භාවිත කරන මාපද වර්ග භාවිත කර ඇති බවට එමගින් අනාවරණය විය. එසේම සියලුම පුද්ගලයින් බහුවිධ මත්ද්ව්‍ය භාවිත කරන්නන් (Poly Drug Users) බව ද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

ප්‍රථම වරට මාදක සහ මනෝවර්ථක මාපද භාවිත කළ පුද්ගලයින්ගේ වයස් මට්ටම නඳුනා ගැනීමේ දී පුද්ගලයින් 584 (58%) දෙනෙක් වයස අවුරුදු 16 - 20 අතර වයස් මට්ටමක දී ප්‍රථම වත්‍යවට භාවිත කර ඇති බවට අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය හාවිත කිරීමට බලපා ඇති බහුවිධ හේතු සාධක පවතින බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් සතුව, විතෙන්දය සඳහා, මිතුරු බලපෑම නිසාද කුතුහලය නිසාද, වෙනත් මත්ද්ව්‍යයකට ආදේශකයක් ලෙස හාවිත කිරීමට යොමු වීම ද, ගැටුළ මගහරවා ගැනීම සඳහාද, පාඩම් කිරීමට පහසු කුමයක් වශයෙන් ද ලිංගික ත්‍යැප්තිය සඳහා ද ඔඟය වර්ග අනිසි ලෙස හාවිත කිරීමට බලපා ඇති හේතු සාධක ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

අධ්‍යයන නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ ඔඟය හාවිත කළ පුද්ගලයින් එම ද්‍රව්‍ය හාවිත කළ අවස්ථාව පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී බහුතරයක් සම්ප මිතුරන් සමග එකතු වූ අවස්ථාවක ප්‍රථම වතාවට හාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය. උත්සව අවස්ථා, වෙරළ සාද, රාත්‍රී සමාජ ගාලාවලදී ද ලිංගික ක්‍රියාකාරකම් වලදී ද හෙරොයින් නොමැතිවිට එහි විරමණ ලක්ෂණ මගහරවා ගැනීමට ද, වේදනා නාගකයක් වශයෙන් ද, අවමංගල්‍ය උත්සව අවස්ථාවලදී ද, ප්‍රථම වතාවට මාදක සහ මතෙන්වර්ථක වර්ග හාවිත කර ඇති බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

පුද්ගලයින් ප්‍රථම වතාවට හාවිත කළ මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟයක් වූ අතර එයින් Tramadol, Corex D, Pregabalin, MDMA, Diazepam, Benzhexol, Morphine සහ Rohypnol ප්‍රධාන වශයෙන් හාවිත කර ඇතිව හෙළිවිය. කෙදිනක හෝ වෛද්‍යමය නිරද්‍යෝගින් තොරව මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය හාවිත කළ බහුතරයක් පුද්ගලයින් එනම්, 731 (73%) දෙනෙක් Tramadol හාවිත කර ඇති බවට අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 499 (50%) දෙනෙක් Pregabalin ඔඟය වර්ගයද, 313 (31%) දෙනෙක් Corex D ද අවහාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 84 (8%) දෙනෙක් Benzhexol ද, 78 (8%) දෙනෙක් Morphine ද 57 (6%) Rohypnol ඔඟය වර්ගයද හාවිත කරන බව අනාවරණය විය. රේට අමතරව මතෙන්කාරක ගණයට අයත් ද්‍රව්‍යයක් වන MDMA (Ecstasy) 192 (19%) දෙනෙක් විසින් හාවිත කර ඇති බවට ද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

අධ්‍යයන කළ කාලවකවානුව තුළදී පසුගිය මාස තුන තුළ සහ මාස තුනට වඩා වැඩි කාලය තුළ පුද්ගලයින් හාවිත කළ මාදක සහ මතෙන්වර්ථක වර්ග පිළිබඳව විමසා බැලීමේදී මාස තුන තුළදී බහුතරයක් පුද්ගලයින් හාවිත කර තිබෙන්නේ Tramadol සහ Pregabalin ඔඟයය. සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ හාවිත වන "ඇපල්", "ගැබා" යන අන්වර්ථ නාමවලින් මෙම ඔඟය හඳුන්වනු ලැබේ. තමුත් මාස තුනට වඩා වැඩි කාලීමාවේදී හාවිත කර තිබෙන මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය වර්ග පිළිබඳ සෞයා බැලීමේ ද Corex D සිරප් වර්ගය හාවිත කිරීමේ ඉහළ ප්‍රව්‍යතාවක් හඳුනාගත හැකිය. මේ අනුව පසුගිය වසරක කාලීමාව තුළදී මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය වර්ග හාවිත කිරීමේ ප්‍රව්‍යතාවක් පවතින බව අනාවරණය විය.

අධ්‍යයනය කළ නියැදියේ මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය වර්ග හාවිත කරන පුද්ගලයින් බහුතරයක් මිතුරන් මාර්ගයෙන් එම ඔඟය ලබාගෙන ඇති බව අනාවරණය විය. රේට අමතරව ගාමසි වලින්ද, පෙළද්ගැලිකව හඳුනන අලෙවිකරුවන් මාර්ගයෙන්ද, මත්පෙති විකුණන නීත්‍යනුකුල නොවන වෙළෙන්දුන් මගින්ද, රුතුයේ ඔඟය හැකිය හෝ රෙෂල් වලින් ද, නීත්‍යනුකුල නොවන අයුරින්ද, අන්තර්ජාලය හරහා ඇතැතුම් කිරීම මගින්ද ලබාගෙන ඇති.

පුද්ගලයින් මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය වර්ග දිර්සකාලීනව හාවිත කළද මුළුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව විමසීමේ ද දිර්සකාලීනව සෞඛ්‍ය ගැටුළවලට මුහුණපා නොමැති බව ද අනාවරණය විය.

එහෙත් පුද්ගලයින් 151 දෙනෙක් කෙදිනකදී හෝ මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය වර්ග ලබා ගැනීම නිසා අධ්‍යාපනා වීම (Overdose) සිදු වී ඇත. එහිදී කරකැවිල්ල, ප්‍රස්ථා ගැනීමේ අපහසුතා, සිනිමුර්ජාවීම වැනි තත්ත්වයන්ට මුහුණ දී ඇති. මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ඔඟය වර්ග හාවිතය හේතුවෙන් මුළුන් මුහුණ දී ඇති

ගාරීරක අසංකුලතා (Physical discomfort) අධිමානු වීමට අදාළ රෝග ලක්ෂණයන්ට බොහෝ සෙයින් සමානකමක් දක්වයි.

වෙබද්‍යමය අරමුණු සඳහා හාවිත කරන මාදක ගණයේ සහ මනෝවර්පක ගණයේ ඔඩඟ වර්ග අවහාවිතය සම්බන්ධයෙන් පාසල් සිසුන් හා තරුණයින් යොමු වීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇති බව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. එහිදී විශේෂයෙන් Tramadol වැනි මාදක ගණයේ ඔඩඟ හාවිත කිරීමේ ඉහළ ප්‍රවණතාවක් ද අධ්‍යයනය තුළින් හඳුනාගත හැකි විය.

මනෝවර්පක (Psychotropic) හා මනෝකාරක ඔඩඟ (Psychoactive) හාවිතයෙහි ප්‍රවණතාවක් මෙන්ම වෙළඳපළ තුළ මෙම ඔඩඟ අලෙවියෙ හි සුළභතාවක් දැකිය හැකි බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කරගත හැකි විය. මෙම කත්ත්වය පාලනය කිරීම සඳහා රජය විශේෂයෙන් සෙෂඩ්බ්‍රා අමාත්‍යාංශය සහ මත්ද්ව්‍ය පාලන, නිවාරණ, ප්‍රතිකාර හා පුනරුත්ථාපන කාර්යයන්හි තිරත වී සිටින රජයේ සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඒකාබද්ධව කඩිනම් පියවර ගත යුතුව ඇත. නැතහොත් අනාගතයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ලමා හා තරුණ පරපුර සිසුයෙන් ඔඩඟ අවහාවිතයට පෙළඹිය හැකිය.

හැදින්වීම

1.1 අධ්‍යයන පසුබීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ කළට විවිධ සමාජ පරාසයන් තුළ හාවිතය වර්ධනය වන්නා වූ මත්ද්වා වර්ග රෙක් පවතින අතර එවැනි මත්ද්වා හාවිතයෙහි ව්‍යාප්තිය සහ නුතන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සහ රෝ විසඳුම් ලබාදීම අප මේචලයේ මුළු අරමුණකි. හෙරොයින් හාවිතයෙහි ව්‍යාප්තියන් සමග ලංකාව තුළ චෙවදුමය අරමුණු සඳහා හාවිත කරන මාදක සහ මත්න්වර්පක මාශය හාවිත කිරීමේ වර්ධනයක් ද කුම්කව පෙන්නුම් කරයි. චෙවදුමය හේතුන් මත හාවිත කරන මාශය වර්ග වර්තමානය වනවිට නීත්‍යානුකූල තොවන ආකාරයෙන් වෙළඳපොල තුළ සංසරණය වන අවස්ථා ඇත. හෙරොයින් තොමැති විට ඇත්තිවන විරමණ ලක්ෂණ මගහරවා ගැනීම සඳහාත්, හෙරොයින්, ගංජා හාවිත කරන අතරතුර හාවිත කිරීම සඳහාත් මෙම මාදක සහ මත්න්වර්පක නීත්‍යානුකූල තොවන අයුරින් ලබාගැනීම සිදුකරන බව නිල සංඛ්‍යාලේඛන හා පර්යේෂණ වාර්තා තුළින් අනාවරණය වී ඇත. එබැවින් මාදක සහ මත්න්වර්පක දුර්හාවිතයෙහි ව්‍යාප්තියක් තිබේද සහ ඒ ආශ්‍රිත නුතන ප්‍රවණතා මොනවාද යන්න පිළිබඳව දැස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් මෙම අධ්‍යයනය සිදුකරන ලදී.

යෝලිය වශයෙන් මාදක ගණයේ මාශය අවහාවිතයෙහි ප්‍රවණතාව සමගම ඒවා පාලනය කිරීම සඳහා රටවල් එකතු වී ජාත්‍යන්තර සම්මුතින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. ඒ අනුව 1961 මාදක ගණයේ මත්ද්වා පිළිබඳ ඒකීය සම්මුතිය, 1971 මත්න්වර්පක ගණයේ මාශය පාලනය පිළිබඳ සම්මුතිය හා 1988 මාදක සහ මත්න්වර්පක මාශය නීතිවිරෝධීව ජාවාරම් කිරීමට එරහි සම්මුතිය සහ දකුණු ආසියානු කළාපීය සහයෝගීතාව පිළිබඳ සම්මුළුවේ මාදක හා මත්න්වර්පක ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සම්මුතිය වැදගත් වන අතර ශ්‍රී ලංකා රජයද මෙම සම්මුතින්වලට අත්සන් කර තිබෙන නිසා මෙම සම්මුතින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටී.

ශ්‍රී ලංකාක්ය සමාජය ගත්කළ වර්තමානයේදී තරුණයින් අතර කුමන හෝ මත්ද්වායක් හාවිත කිරීමෙහි ප්‍රවණතාවක් වර්ධනය වෙමින් පවතින බව නිල සංඛ්‍යාලේඛන හා පර්යේෂණ වාර්තා තුළින් අනාවරණය වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවලිත ප්‍රධාන සමාජ ගැටලුවක් වී ඇති මත්ද්වා අතර හෙරොයින්, ගංජා, සිගයටි, මද්‍යසාර වැනි ද්‍රව්‍ය ප්‍රධාන වශයෙන් හැදින්වීය හැකිය. මේට අමතරව මැතිකාලීනව මත්න්වර්පක ගණයේ මාශය (Psychotropic Substances) සහ මාදක ගණයේ මාශය (Narcotic Drugs) දුර්හාවිතයෙහි ප්‍රවණතාවක් ද දැකිය හැකිය. මේවා අතර ශ්‍රී ලංකාව තුළ බහුලවම අවහාවිත වන මාදක සහ මත්න්වර්පක ද්‍රව්‍ය ලෙස, Diazepam, Methamphetamine, Lorazepam (Artivan), Artane, (Trihexyphenidyl) Clonazepam මාදක ගණයේ මාශය ප්‍රෝග්‍රැම්ස් ලෙස Morphine, Tramadol, Methadone යනාදිය හැදින්වීය හැකි අතර LSD, Ecstasy, Gabapentin සහ Pregabalin වැනි මත්න්කාරක ද්‍රව්‍ය ද අවහාවිත කිරීම සිදුවන බවට වාර්තා වී ඇත (සේනානායක, 2018).

මත්න්වර්පක ද්‍රව්‍ය (Psychotropic Substances) යනු, 1971 මත්න්වර්පක ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සම්මුතියේ i, ii, iii, iv වන උපලේඛනයන්හි අන්තර්ගත ස්වාහාවික, අර්ධ කෘතිම හා කෘතිම ද්‍රව්‍ය ලෙස මේවා කාණ්ඩ කර ඇත. මේවා විශේෂයෙන්ම මත්න්විකිත්සාලේ නීත්‍යානුකූලව හාවිතා වන මාශය සම්මුහයකි. එනම්, භාන්තිකාරක (Hallucinogens), උත්තේත්තක (Stimulants), අවපිඩක (Depressant) සහ තිඳුප්‍රාගක (Sedative) ආදි මේ සම්මුහයන්ට අඩංගු මාශය වේ. මත්න්කාරක ද්‍රව්‍ය යනු මධ්‍ය ස්නෑයු පද්ධතියට බලපෑම් කරන විලාසය, සංජානනය හෝ විද්‍යානය වැනි මානසික තත්ත්ව වෙනස් කරනු ලබන මත්ද්වා හෝ විෂ මත්ද්වා වේ (මත්ද්වා දුර්හාවිත පද විවිරණය:1991).

බයිපෙළ අකුම්කතා සඳහා හෝ යම් පොරුණ අකුම්කතා සඳහා වෙවැළ අනුමැතිය ඇතිව මතෙන්වර්ථක මාශය පුද්ගලයින් හට ලබාදීම සිදුකරයි. මෙම මාශය නීත්‍යානුකූල ආකාරයට ආනයනය කිරීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මාශය ආනයනකරුවන්ට බලපත්‍ර ලබාදෙන අතර වෙවැළය හේතුන් සඳහා අමාත්‍යාංශයේ මාශය සැපයීම අංශය මගින් දිවයින පුරා රෝහල්වලට බෙදාහැරීම සිදු කරයි. නමුත් නීත්‍යානුකූල තොවන ආකාරයේ මාශය ජාවාරමක් රටතුල ක්‍රියාත්මක වන බවට පැමිණිලි හා වාර්තා වන අතර ජාවාරමිකරුවන් විසින් සුක්ෂ්මව තරුණයින් මත්ද්වා හාවිතය සඳහා පොල්වා ගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටියි.

1971 මතෙන්වර්ථක ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සම්මුතිය ප්‍රකාරව සහ 1988 මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ද්‍රව්‍ය නීති විරෝධීව ජාවාරම කිරීමට එරෙහි සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව 2008 අංක 1 දරන මාදක මාශය හා මතෙන්වර්ථක ද්‍රව්‍ය නීති විරෝධීව ජාවාරම කිරීමට එරෙහි සම්මුති පනත ශ්‍රී ලංකාවේ සම්මත කරගත් අතර ඒ අනුව අන්තරායකර මාශය ජාතික මණ්ඩලය යටතේ පුරෝගාමී රසායන පාලන අධිකාරිය 2010 දී පිහිටවනු ලැබේය. 2008 අංක 1 දරන පනත මගින් ලංකාව තුළ මතෙන්වර්ථක ද්‍රව්‍ය නීත්පාදනය, ජාවාරම හා බෙදාහැරීම පාලනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් තොතික ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

2017 අන්තර්ජාතික මාදක පාලක මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාවට අනුව ආසියානු කළාපය තුළ මෙතම්පිටමින් ඇතුළු ඇමුවුමින් වර්ගයේ උත්තේත්තක ජාවාරම කිරීමේ වර්ධනයක් දැකගත හැකිබව තහවුරු වී තිබේ. එසේම මත්ද්වා ආශ්‍රිතව පවතින ප්‍රධාන අභියෝග අතර මාශය නීත්පාදනය සහ ජාවාරම එනම්, මාදක ගණයේ සහ මතෙන්වර්ථක ගණයේ මාශය නීත්පාදනය සහ දුර්භාවිත කිරීමේ ප්‍රවණතාවක් හඳුනාගත හැකි බවද පෙන්වා ඇත. (අන්තර්ජාතික මාදක පාලක මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව : 2017).

ආසියානු කළාපය තත්ත්වයට සාපේශ්‍යව ශ්‍රී ලංකාව තුළ මතෙන්වර්ථක ගණයේ ද්‍රව්‍ය නීත්පාදනය හෝ ජාවාරම කිරීමේ ප්‍රවණතාව ඉතා අඩු මට්ටමක පවති. 2008 වර්ෂයේ අවස්ථාවේල්ල කොස්ගම පුද්ගලයේ නීති විරෝධීව පවත්වාගෙන ගිය මෙවැනි රසායනාගාරයක් වට්ලනු ලැබේණි. ඉන්පසු 2008 අංක 1 දරන පනත ක්‍රියාත්මක වීම සහ ඒ හා සමාම්ලව නීතිය බල ගැන්වීම සහ එවැනි නීති විරෝධී ක්‍රියාවන්ට පැවතුණු ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් සීමා වීම ද සිදුවිය.

2011 දී ඇමුවුමින් කිලෝ 1.769 ක් ද, 2012 දී මාදක සහ මතෙන්වර්ථක මාශය කිලෝ 3.780 ක් ද, 2013 දී මෙතම්පිටමින් මාශය කිලෝ 1.972.450 ක් ද, 2014 දී මතෙන්වර්ථක කිලෝ 0.190 ක් ද, 2016 දී මෙතම්පිටමින් කිලෝ 0.50 ක් ද, මතෙන්වර්ථක මාශය කිලෝ 1.232.30 ක් ද අත්අඩංගුවට ගෙන ඇත (මත්ද්වා දුර්භාවිත තොරතුරු අත්පෙනා, 2016).

එපමණක් ද තොව ඇතැම් පුද්ගලයින් විසින් හෙරෙයින්, ගංජා වැනි මත්ද්වා හාවිත කරන අතරතුරම මෙම මාදක සහ මතෙන්වර්ථක මාශය හාවිත කරනු ලබයි. කුමන කාරණය පදනම් කරගෙන වුවද මේ වනවිට මාදක සහ මතෙන්වර්ථක හාවිතය ක්‍රමිකව වර්ධනය වී ඇත. ඒ අනුව දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් නියැදියක් තොරාගෙන මාදක සහ මතෙන්වර්ථක හාවිතය හා එහි ප්‍රවණතා පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම සඳහා මෙම සම්ක්ෂණය සිදු කරන ලදී.

1.2 පරෘයේෂණ ගැටුම්ව

වෙවැළය අරමුණු සඳහා හාවිතා කරන මාදක සහ මතෙන්වර්ථක ගණයේ මාශය වර්ග අවහාවිත කිරීමක් සිදුවන්නේ ද? මතෙන්වර්ථක ද්‍රව්‍ය අවහාවිත කිරීමේ ස්වභාවය හා ඒ ආශ්‍රිත නූතන ප්‍රවණතා මොනවාද? යන ගැටුම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී.

1.3 පරෘයේෂණ අරමුණු

- වර්තමානයේ ලංකාව තුළ අවහාවිතයක් සිදුවන මාශය වර්ග (මාදක සහ මතෙන්වර්ථක හෝ වෙවැළය අරමුණු සඳහා හාවිතා කරන මාශය) හඳුනාගැනීම.

- අවහාවිත කරන ඔඩඟය සංසරණය වන රටාවන් හා ඒ හා සම්බන්ධව හාවිතා කරන විධිකම හඳුනාගැනීම.
- මාදක සහ මතොවර්පලක අවහාවිතය ප්‍රවලිත දිස්ත්‍රික්ක හඳුනාගැනීම සහ ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රවණතා හඳුනාගැනීම.
- මත්ද්‍රව්‍ය හාවිත කරන්නන් පුනරුත්ථාපනයට යොමු කිරීමට අදාළ ක්‍රමවේද නව්‍යකරණයට ලක් කිරීම.

1.4 පරයේෂණ ක්‍රමවේදය සහ පරයේෂණ ක්‍රමය

පරයේෂණ කෙශත්‍රය ඇසුරින් තෝරාගනු ලබන නියැදිය අධ්‍යයනයට ලක්කර ලබාගන්නා ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක කෙශත්‍රය දත්ත පරයේෂණ අරමුණු අනුව විශ්ලේෂණය කරමින් මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. මෙහිදී පරයේෂණ ක්‍රමය බවට පත්වූයේ, සමීක්ෂණ ක්‍රමයයි. රට අමතරව මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතයට ඇබැජිවුවන් ආශ්‍රිතව මණ්ඩලය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන දත්ත පද්ධතිවලින් සහ මීට පෙර කරන ලද අධ්‍යයනවලට අදාළව ද ද්වීතීයික දත්ත අධ්‍යයනය සඳහා යොදාගන්නා ලදී.

1.5 පරයේෂණ කෙශත්‍රය සහ නියැදිය තෝරාගැනීම

මාදක සහ මතොවර්පලක ද්‍රව්‍ය අවහාවිත කිරීම සම්බන්ධ ප්‍රවණතා හඳුනාගැනීමේ අරමුණින් සිදුකරනු ලැබූ මෙම අධ්‍යයනය කඩිනාම් සමීක්ෂණයක් ලෙස සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව අන්තරායකර ඔඩඟ ගණයට ගැනෙන මත්ද්‍රව්‍යවල පවත්නා ඉහළ ව්‍යාප්තිය සහ මාදක සහ මතොවර්පලක ගණයට ගැනෙන ද්‍රව්‍ය අවහාවිත කිරීම පිළිබඳ සිද්ධි වාර්තා වීමේ තත්ත්වය යන කාරණා සැලකිල්ලට ගෙන අධ්‍යයනයේ පරයේෂණ කෙශත්‍රය ලෙස කොළඹ, කළුතර, ගම්පහ, මහනුවර, ගාල්ල, මාතර, කුරුණෑගල, පුත්තලම, අනුරාධපුර, රත්නපුර යන දිස්ත්‍රික්ක තෝරා ගන්නා ලදී. රාත්‍රී සමාජාලා හා වෙරළ සාද ආශ්‍රිතව නව පරපුර පෙති වර්ග හාවිත කිරීමේ ප්‍රවණතාවක් වර්ධනය වෙමින් පවතින බව පරයේෂණ අංශය සිදු කරන ලද පරයේෂණ ක්‍රියාත්මක දී අනාවරණය වී ඇත. මෙම දිස්ත්‍රික්ක ආශ්‍රිතව රාත්‍රී සමාජාලා සහ වෙරළ සාද වැඩි ප්‍රමාණයක් කේත්තාගත වී ඇති නිසා පරයේෂණ කෙශත්‍රය තෝරා ගැනීමේ දී එම කාරණය කෙරෙහි ද සැලකිල්ලක් දක්වන ලදී.

1.6 නියැදිය

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඩඟය හාවිත කරන ජනගහනය ක්‍රියාත්මක නියැදිය තෝරා ගන්නා ලදී. මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඩඟය හාවිත කරන ජනගහනය අතරින් පුද්ගලයින් 1000 කින් සමන්විත නියැදියක් තෝරා ගන්නා ලදී. අන්තරායකර ඔඩඟ පාලක ජාතික මණ්ඩලයේ මත්ද්‍රව්‍ය දුරජාවිත දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතියට (Drug Abuse Monitoring System) ලැබෙන මත්ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ අත්අඩංගුවට පත්වීම්වලට අදාළ දත්ත අනුව ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කවල අත්අඩංගුවට පත් පුද්ගලයින්ගේ අනුපාතයට අනුව වයස අවුරුදු 14 - 44 අතර වයස් කාණ්ඩයට අයත් පුද්ගලයින් තෝරා ගැනීම සඳහා හිමබෝල නියැදිය (Snowball technique) හාවිත කරන ලදී.

1.7 දත්ත රස් කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රම

නියැදියට අදාළව මාදක සහ මතොවර්පලක ද්‍රව්‍ය හාවිත කරන පුද්ගලයින්ට ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලියක් ලබාදීමෙන් තොරතුරු ලබාගන්නා ලදී.

එට අමතරව සම්මුඛ සාකච්ඡා ශිල්ප ක්‍රමය මගින් අදාළ ප්‍රදේශයේ පොලිස් ස්පානායිජ්‍යාපනිවරු, ප්‍රදේශයේ මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඩඟය හාවිත රටා සහ ප්‍රවණතා පිළිබඳව ගැහුරින් තොරතුරු ලබාගන්නා ලදී.

1.8 දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම

ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලි මගින් රස් කරන ලද ප්‍රමාණාත්මක දත්ත SPSS මඳුකාංගය භාවිත කරමින් විශ්ලේෂණය කර ඇත. එහිදී විවෘතය ඇතර සහසම්බන්ධතාවන් ප්‍රමාණාත්මක ලෙස මිණුම් කර ඇත. සම්මුඛ සාකච්ඡා, නිරික්ෂණ වැනි විධිකුම හරහා ලබාගත් ගුණාත්මක දත්ත ඒ ඒ ලක්ෂණ අනුව වර්ග කර ගුණාත්මක ලෙස විශ්ලේෂණය කර ඇත.

මාදක සහ මත්‍යෝච්චලක භාවිතයෙහි ප්‍රවණතා සහ රටා

(සංකල්ප නිර්වචනය, දේශීය සහ ගෝලීය අධ්‍යායන ඇසුරෙනි)

2.1 සංකල්ප නිර්චනය

2.1.1 මාදක මාශය (Narcotic drugs)

- නිඛිර ගතිය හෝ නිත්දා ඇති කිරීමට හැකි බලයක් තිබේ.
- පුද්ගලයෙකුගේ සංජානනයන් අදුරු කරන කුඩා ප්‍රමාණයකින් මහු තුළ සුඛස්ථීක හැඟීම් ඇති කරවන, මහු කරන කියන දේ ගැන අවිදානිකවීම් සහ අමතකවීම් ඇති කරන සහ විශාල ප්‍රමාණයක් ගත්කළ මරණය වූවද ඇති කළ හැකි මිනැම මාශයකට වෙදා විද්‍යාවේ නාකොටික් යන වචනය භාවිත කෙරේ.(මත්ද්ව්‍ය දුර්භාවිත පද විවරණය,1991).

2.1.2 මත්‍යෝච්චල ද්‍රව්‍ය (Psychotropic Substances)

- මත්‍යෝච්චිත්සාවේ නීත්‍යනුකූලව භාවිතවන මාශය සමුහයකි
- ප්‍රති අවපිඩික, ප්‍රධාන භාන්තිකාරක, උත්තේජක (ඇමිඡිට්මින් ආදි) ගමක සහ නිදාජනක (බාර්බිටියුරේට් ආදි) සහ සුළු භාන්තිකාරක (බෙන්සොචියස්පින්) මේ සමුහයන්ට අඩංගුය. මේ සැම වර්ගයකටම අතිසි භාවිතයට හා යැපීම් උපදේශීමට විහාරයක් ඇත. (මත්ද්ව්‍ය දුර්භාවිත පද විවරණය,1991).

2.1.3 මත්‍යෝකාරක ද්‍රව්‍ය (Psychoactive Drugs)

- විළාසය, සංජානනය සහ විදානය වැනි මානසික තත්ත්වයන් වෙනස් කළ හැකි ද්‍රව්‍ය වේ.(මත්ද්ව්‍ය දුර්භාවිත පද විවරණය,1991).

2.2 2008 අංක 1 දරන මාදක මාශය සහ මත්‍යෝච්චලක නීති විරෝධී ලෙස ජාවාරම් කිරීමට එරෙහි සම්මුති පනත

යෝලිය වශයෙන් මාදක ගණයේ මාශය අවභාවිතයෙහි ප්‍රවණතාව සම්ගම ඒවා පාලනය කිරීම සඳහා රටවල් එකතු වී ජාත්‍යන්තර සම්මුතින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. ඒ අනුව 1961 මාදක ගණයේ මත්ද්ව්‍ය පිළිබඳ ඒකීය සම්මුතිය, 1971 මත්‍යෝච්චලක ගණයේ මාශය පාලනය පිළිබඳ සම්මුතිය හා 1988 මාදක සහ මත්‍යෝච්චලක මාශය නීතිවිරෝධීව ජාවාරම් කිරීමට එරෙහි සම්මුතින් වැදගත් වන අතර ශ්‍රී ලංකා රජය ද මෙම සම්මුතින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටි.

1988 ඔස්ට්‍රීලියාවේ වියානා නුවර දී පැවති එක්සත් ජාතියෙන්ගේ සමුළුවේ දී මත්ද්ව්‍ය සහ මත්‍යෝකාරක නීති විරෝධී ලෙස ජාවාරම් කිරීමට එරෙහිව සම්මුතියක් සම්මත කරගත් අතර එම සම්මුතියට ශ්‍රී ලංකාව ද අන්සන් තබන ලදී.

1990 නොවැම්බර් මාසයේ දී මාලේ නගරයේ දී පවත්වන ලද කළාලීය සහයෝගීතාව සඳහා වූ දකුණු ආසියානු සංගමයේ 05 වන සමුළුවේ දී මාදක හා මත්‍යෝච්චලක ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සම්මත කරගනු ලැබූ අතර ඉහත සඳහන් සම්මුතිවල පාර්ශ්වකරුවෙකු වන්නා වූ ශ්‍රී ලංකාව ද එම සම්මුතිවල විධිවිධාන ඇති කිරීමට බැඳී සිටින හෙයින් ද 1988 එක්සත් ජාතියෙන්ගේ සම්මුතියේ 1 වන වගවේ සහ 2 වන වගවේ දක්වා ඇති ද්‍රව්‍ය ආනයනය සහ අපනයනය නියාමනය කිරීමේ විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් ඇති කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකිවනු පිණීස මෙවැනි විධිවිධාන අවශ්‍යතාව සපුරා ගැනීම පිණීස 2008 අංක 1 දරන මාදක මාශය සහ මත්‍යෝච්චලක නීති විරෝධී ලෙස ජාවාරම් කිරීමට එරෙහි සම්මුති පනත පනවා ඇත.

2.3 මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔශ්ංගය දුර්භාවිතයෙහි ගෝලීය ප්‍රවණතා සහ සිදු කළ අධ්‍යයන

2018 ලෝක මත්ද්වා වාර්තාවේ සඳහන් කර ඇති පරිදි ලෝකයේ පුද්ගලයින් අතුරින් වයස අවුරුදු 15 - 64 වයස් කාණ්ඩයේ පසුවන පුද්ගලයින් මිලියන 275 ක් එක්වරක් හෝ මත්ද්වා ගීරගත කරගෙන ඇති බවට වාර්තා වන බවත් මිලියන 31 මත්ද්වා හාවිත අතුමතා හේතුවෙන් පිඛාවට පත් වී ඇති බවත් වාර්තා කර ඇත. 2015 වනවිට දැන වගයෙන් පුද්ගලයින් 450,000 මත්ද්වා හාවිතය නිසා මරණයට පත්ව ඇත. ලෝක සෞඛ්‍ය සංචිතයාන වාර්තාවලට අනුව එම සංඛ්‍යාවෙන් පුද්ගලයින් 167,750 දෙනෙක් මත්ද්වා හාවිත අතුමතා හේතුවෙන් මරණයට පත්ව ඇත. (ලෝක මත්ද්වා වාර්තාව,2018). එමගින් පෙනී යන්නේ මත්ද්වා හාවිතය යනු පුද්ගලයාගේ සෞඛ්‍ය කෙරෙහි සංස්කුත් බලපැමි කරන එනම්, හානිකර තත්ත්වයන්ට පත්වන නිසා මත්ද්වා හාවිත අතුමතා සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන බවයි.

2016 ඇස්තමෙන්තුගත වාර්තාවලට අනුව වයස් අවුරුදු 15 - 64 වයස් මට්ටමට අයත් පුද්ගලයින් මිලියන 34.2 (0.7%) ක් ඇම්පිටමින් සහ වෙළදාවරු නිරදේශ කරනු ලබන ඔශ්ංග වර්ග හාවිත කර ඇති බවට හෙළි කර ඇත. තවද ලෝකයේ බොහෝ රටවල් වලින් Tramadol ඔශ්ංගය හාවිත කරන බවට වාර්තා කර ඇති අතර Tramadol ඔශ්ංගය හාවිතය හේතුවෙන් ඒ සඳහා ප්‍රතිකාර ලබාගැනීමත් අධිමාත්‍රා වීම නිසා මරණයට පත් වීම පිළිබඳව ද වාර්තා කර ඇත (ලෝක මත්ද්වා වාර්තාව,2018).

රේට අමතරව ලෝක මත්ද්වා වාර්තාව 2018 හි සඳහන් කර ඇති පරිදි 2017 වර්ෂයේ මෙතම්පිටමින් වොන් 158 ක් ද ඇම්පිටමින් වොන් 70 ක් ද එක්ස්ටසි වොන් 70 ක් ද, අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති අතර එය 2016 වර්ෂය හා සසඳන කළ මෙතම්පිටමින් 12% කින් ද, ඇම්පිටමින් 35% කින් ද, එක්ස්ටසි 37% කින් ද, වර්ධනය වීමක් පෙන්නුම් කර ඇත. තවද 2017 වර්ෂය වනවිට ලෝකයේ එක්ස්ටසි හාවිත කරන සංඛ්‍යාව මිලියන 20.6 ක් බව වාර්තා කර ඇත (ලෝක මත්ද්වා වාර්තාව,2018).

2018 අන්තර්ජාතික මාදක මණ්ඩල වාර්තාවට අනුව දකුණු ආසියානු කළාපයේ ඇති ප්‍රධාන අභියෝගය වගයෙන් ඇම්පිටමින් සහ මෙතම්පිටමින් වර්ගයේ උත්තේරුක නිෂ්පාදනය, ජාවාරම, දුර්භාවිතය හඳුනා ගෙන ඇත. රේට අමතරව නව මනෝකාරක ද්‍රව්‍ය (New Psychoactive) දුර්භාවිත කිරීමේ ප්‍රවණතාවක් ද පවතින බව අනාවරණය කර ඇත (INCB වාර්තාව, 2018).

මනෝවර්ථක ඔශ්ංග දුර්භාවිතය පිළිබඳව විවිධ පර්යේෂකයින් විසින් සිදුකර තිබෙන අධ්‍යයන මගින් ද එහි ප්‍රවණතාව කෙතරම් ද යන්න හඳුනා ගැනීමට හැකිය. 2012 - 2013 කාල පරිවිශේදයේ දී වෙළෙරානයේ වෙළදා දිජ්ජියාල අතුරින් 2212 ක් නියැදියට අන්තර්ගත කරගනීමින් සිදුකළ අධ්‍යයනයට අනුව විශ්වවිද්‍යාල ගිණුයින්ගෙන් 5% ක් පැවතිය මාසය තුළ සතියකට තුන්වරක්වත් මනෝවර්ථක ඔශ්ංග හෝ වෙනත් මත්ද්වා දුර්භාවිත කර ඇති බවට අධ්‍යයන අනාවරණවලින් තහවුරු කර ඇත. දුර්භාවිත කර තිබෙන ද්‍රව්‍ය අතර ඕනෑම මත්ද්වා, නිදාජනක ඔශ්ංග (Sedatives), Methylphenidate වැනි ද්‍රව්‍ය හාවිත කර ඇත. කවදා හෝ හාවිත කළ මත්ද්වා වර්ග අතර ගංජා, එක්ස්ටසි, ඇම්පිටමින්, මෙතම්පිටමින්, අඩ්‍ර්, හෙරොයින් හා කොකේන් වැනි ද්‍රව්‍ය හාවිත කර ඇති බවට ද එම අධ්‍යයනය තුළින් තහවුරු කර ඇත (Ghahramanloo etc,2013).

රේට අමතරව විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් මනෝවර්ථක ඔශ්ංග දුර්භාවිත කිරීම කෙරෙහි බලපා ඇති සාධක ලෙස අධ්‍යයන කටයුතු නිසා ඇතිවන පිඛාවය මගහරවා ගැනීමටත්, මිතුරු බලපැමි නිසා ද මදුසාර හාවිතය වැනි දේ සමාජයේ සාමාන්‍ය දෙයක්වීම නිසා ද, මෙම ද්‍රව්‍ය හාවිතය කෙරෙහි සිසුන් යොමුවී ඇති බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කර ඇත.

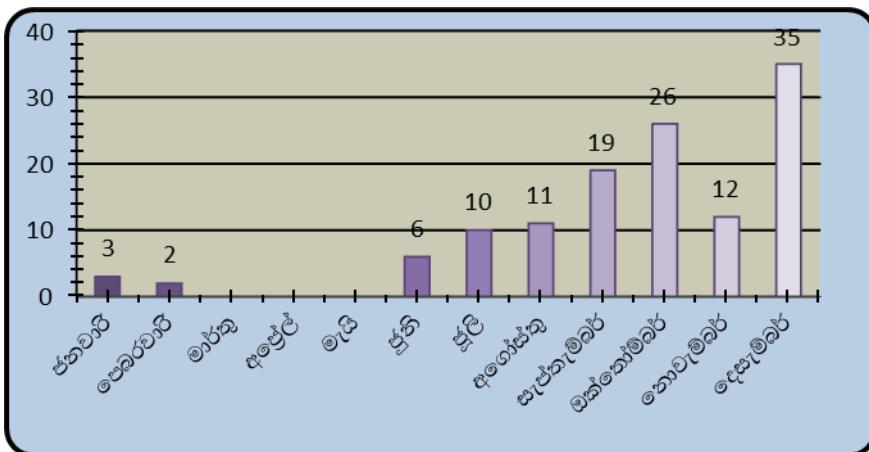
2001 – 2002 කාල පරිවිෂේෂයේදී වයස අවුරුදු 18 - 60 අතර වයස් කාණ්ඩයට අයත් පුරුෂයින් 3793 දෙනෙක් ද කාන්තාවන් 3244 ද භොකෝ 0 නගරය මූලික කරගනිමින් නියැදියක් තොරා ගෙන මනෝවර්පක ඔහුගේ භාවිතයෙහි ප්‍රවණතා සහ ඒ ආග්‍රිත සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදුකරන ලදී. එම අධ්‍යයනයට අනුව අධ්‍යයනය කළ වර්ෂයට පෙර වර්ෂයේ එනම්, පසුගිය වසර තුළ දී පුරුෂයින් 5% ක් ද කාන්තාවන් 1.8% ක් ද මනෝවර්පක දුර්භාවිත කර ඇති අතර රට අමතරව ගංජා, මෙතැම්පිටමින්, කේටමින්, කොකේන්, ඔපියේචිස්, බෙන්සොඩියසිපින්ස් වැනි ද්‍රව්‍ය ද භාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය කරගෙන ඇත. තවද භාවිතය කෙරෙහි බලපා ඇති හේතු ලෙස වයස් සීමාව, විරකියාව, පාසල් හැරයාම , අව්‍යාහක බව, මධ්‍යසාරවලට ඇඟිලුහි වී සිටිම වැනි හේතු සාධක බලපා ඇති බවද සොයා ගෙන ඇත. (Joseph and et.al,2009).

2.4 මාදක සහ මනෝවර්පක දුර්භාවිතයෙහි දේශීය ප්‍රවණතා

ශ්‍රී ලංකාවේ මනෝවර්පක ඔහුගේ භාවිතයෙහි ප්‍රවණතා සහ රටා පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී ඒ සම්බන්ධයෙන් සිදුකර තිබෙන අධ්‍යයන සොයාගැනීම කෙරෙහි අවදානයක් යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. අන්තරායකර ඔහුගේ පාලක ජාතික මණ්ඩලයේ පර්යේෂණ අංශය මගින් සිදුකර තිබෙන මත්ද්‍රව්‍ය දුර්භාවිතය ආග්‍රිත පර්යේෂණ අධ්‍යයනවලට අනුව එම එක් එක් පර්යේෂණවලින් පුද්ගලයින්ගේ මනෝවර්පක ඔහුගේ වර්ග භාවිතයෙහි ප්‍රවණතා පිළිබඳව ද අධ්‍යයනයට ලක් කර ඇත.

අන්තරායකර ඔහුගේ පාලක ජාතික මණ්ඩලය විසින් පවත්වා ගෙනයනු ලබන “මත්ද්‍රව්‍ය දුර්භාවිත දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතිය” DAMS මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ මත්ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ වැරදි සඳහා අත්අඩංගුවට පත්වන පුද්ගලයින් සහ මත්ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ ප්‍රතිකාර සඳහා ඇතුළත්වන පුද්ගලයින්ගේ තොරතුරු පරිගණක ගතකර තොරතුරු විශ්ලේෂණ පද්ධතියක් සකස් කර ඇත. මෙම තොරතුරු මාසිකව සියලුම නීතිය ත්‍රියාත්මක කරන ආයතන වෙතින් (පොලිස් ස්ථාන) රජයේ මත්ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථානවලින් හා පොදුගලික ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථානවලින් හා බන්ධනාගාරවලින් ලබාගනී.

පසුගිය වසර 5 ක කාලය තුළ අත්අඩංගුවට පත්වන සහ ප්‍රතිකාර සඳහා පැමිණෙන පුද්ගලයින්ගේ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ රටා විමර්ශනය කරනවිට ඔහුගේ භාවිතය පිළිබඳ යමිනාක් දුරකට ප්‍රවණතාවක් ඇතිබව නිරික්ෂණය කළ හැකිය. ඒ අනුව DAMS දත්ත පද්ධතියට අනුව මත්ද්‍රව්‍ය සඳහා අත්අඩංගුවට පත් පුද්ගලයින් පිළිබඳ වාර්තා විශ්ලේෂණයේදී 2016 වර්ෂයේදී පෙනි වර්ග භාවිතය නිසා අත්අඩංගුවට පත් පුද්ගලයින් 23 ක් වූ අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත්වීට 0.1%කි. 2017 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මාසය දක්වා කාලසීමාව තුළ අත්අඩංගුවට පත් වූ පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 124 වූ අතර 0.2%කි. විය. 2017 වර්ෂයේ ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් මාසය දක්වා ඔහුගේ සඳහා අත්අඩංගුවට පත් පුද්ගලයින් අතරින් ඔහුගේ දුර්භාවිතයේ වර්ධනයක් හඳුනාගත හැකි ආකාරය පහත ප්‍රස්ථාරය තුළින් පෙන්වුම් කළ හැකිය.

මූලාශ්‍රය - DAMS දත්ත පදනම්ව :2017

මාජධ නියාමන අධිකාරිය විසින් 2016 වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද වැට්ලීම් පිළිබඳව විමර්ශනය කර බැලීමේදී බස්නාහිර පලාත තුළ පමණක් මාජධ අග තබා ගැනීම, ගබඩා කර තැබීම, බෙදා හැරීම, විකිණීම හා ආනයනය යන කරුණු මූලික කරගනිමින් සිදුකළ වැට්ලීම් පහත සඳහන් කර ඇත. ඒ අනුව මිගමුව, පමුණුගම, කඳාන, දෙමුවගොඩ, කොළඹ 12, එවෙරුමුල්ල, කිමුලපිටිය, කොවිච්චකේ, වයික්කාල, කටුවාපිටිය, ඒකල, කටාන, රද්දෙළාජාම, පැලියගොඩ, කැළණිය, වත්තල, ආඩ්මිලලම, නාරාහේන්පිට, මාලිගාවත්ත, මොරටුව යන ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව සිදු කරන ලද වැට්ලීම් පහත පරිදි සාරාංශ ගත කළ හැකිය.

වග අංක 2 - මාජධ නියාමන අධිකාරිය විසින් සිදුකළ නීත්‍යානුකූල නොවන මාජධ වැට්ලීම් - 2016

අනු අංකය	වරදේ ස්වභාවය	මාජධ වරශය	ප්‍රමාණය
01	අග තබා ගැනීම	වැම්බෝල් ප්‍රිගැබලින්	පෙනී 106,377 පෙනී 1100
02	බෙදාහැරීම	ප්‍රිගැබලින්	පෙනී 996
03	ගබඩා කර තැබීම	වැම්බෝල්	පෙනී 200
04	විකිණීම	වැම්බෝල්	පෙනී 06
එකතුව			පෙනී 108,679

මූලාශ්‍රය - මත්දුවා දුර්භාවිත තොරතුරු අත්පොත : 2016.

2016 වර්ෂයේදී මාජධ නියාමන අධිකාරිය විසින් සිදුකළ මාජධ වැට්ලීම්වලදී වැඩි ප්‍රමාණයක් වැට්ලීම් සිදුකර තිබෙන්නේ වැම්බෝල් පෙනී වරශය වන අතර එහිදී විදේශීය ජාතිකයින් වන, පකිස්ථාන හා ඉන්දියානු ජාතිකයින් දෙමෙනෙකු ද මාජධ අග තබා ගැනීමේ වරදව අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය වී ඇත. නීත්‍යානුකූල නොවන ආකාරයෙන් මෙරට මාජධ ජාවාරම සිදුවන බවත් මාජධ දුර්භාවිතයෙහි ප්‍රවණතාවක් තිබෙන බවට ද මෙමගින් අනාවරණය කරගත හැකිය.

අන්තරායකර මාජධ පාලක ජාතික මණ්ඩලයේ පර්යේෂණ අංශය මගින් 2016 - 2017 වර්ෂවලදී සිදුකළ විවිධ පර්යේෂණ මගින් ද හෙරොයින් හාවිතයේ ව්‍යාප්තිය සමගම මාදක සහ මනෝවර්පක හාවිතයෙහි ද සූළු වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරන බව අනාවරණය කරගෙන තිබේ. කාලයත් සමග හෙරොයින් මිල අධික වීමත්, හෙරොයින් වෙළදපලේ නොමැති වීමේ තත්ත්ව මත පුද්ගලයින් මාදක සහ මනෝවර්පක හාවිතයට යොමු වී ඇති බව සිදු කළ පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වී ඇත. එමෙන්ම අවුරුදු 15 - 25 අතර තරුණ ප්‍රජාව අතර

ඡාජය අනිසි හාවිතයට යොමු වීමේ නව ප්‍රවණතාවක් සහ අධි අවදානමක් ඇති බව එම පර්යේෂණ මගින් අනාවරණය කර ඇත.

මණ්ඩලයේ පර්යේෂණ අංශය විසින් (2016 - 2017) සිදු කළ සමාජාලා සහ වෙරළ සාද ආක්ෂිත මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතයේ ස්වභාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ අනාවරණවලට පුද්ගලයින් 50 දෙනෙකුගෙන් යුතු නියැදියෙන් පුද්ගලයින් 26 (52%) දෙනෙක් විවිධ වර්ගයේ මාශධමය පෙති වර්ග හාවිත කර ඇත. ඔවුන් සියලු දෙනාම වෙවදුමය අරමුණු සඳහා හාවිත කරනු ලබන ඡාජය අවභාවිත කිරීම සිදුකර ඇත. ඡාජධමය පෙති වර්ග හාවිත කරන පුද්ගලයින් 26 දෙනා අතර Diazepam, Tramadol, Pregabalin, Rohypnol, Burbitone, Psedoephidrine වැනි මාශධමය වර්ග හාවිත කර ඇත. බොහෝ පුද්ගලයින් අවස්ථානුකූලව පෙති වර්ග එකක් හෝ කිහිපයක් හාවිත කර ඇති අතර රාත්‍රී සමාජාලා සාද වලදී මෙන්ම වෙනත් බාහිර අවස්ථාවන්වලදී ද ඔවුන් මෙවැනි ඡාජධමය පෙති වර්ග හාවිත කිරීම සිදු කරන බව ද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කර ඇත. තවද ඡාජධ වර්ග ලබාගැනීමේ ද ඔවුන් ඡාජධහල් හෝ වෙනත් පෙති වර්ග නීති විරෝධී ලෙස අලෙවි කරන පුද්ගලයින් මාර්ගයෙන් ලබාගැනීම සිදුකරන බවද එම අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කර ඇත (අන්තරායකර ඡාජධ පාලක ජාතික මණ්ඩලය, 2017).

පර්යේෂණ අංශය විසින් (2016 - 2017) සිදු කළ මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතයේ ව්‍යාප්තිය සහ තුන ප්‍රවණතා හඳුනාගැනීමේ අරමුණින් දිවයිනේ තෝරාගත් පොලිස්බල ප්‍රදේශ 28 ක් ඇසුරින් "මත්ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙහි ව්‍යාප්තිය හා තුන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනයක" සිදුකර ඇත. හිමෙල්ල නියැදි කුමය (Snow Balling Technique) හාවිත කරමින් දත්ත දායකයින් 1079 ක් මෙම අධ්‍යයනයට ලක්කර ඇති අතර ඒ අතරින් පුද්ගලයින් 72 (7%) ක් පෙති වර්ග හාවිත කරන බවට තොරතුරු අනාවරණය වී ඇත. එයින් 16 දෙනෙක් දිනපතා පෙති වර්ග දුරභාවිත කරන පුද්ගලයින් වූ අතර එම පුද්ගලයින් හාවිත කරන මාශධ වර්ග පිළිබඳ විමසීමේදී බොහෝ පුද්ගලයින් ඡාජධ වර්ග එකක් හෝ කිහිපයක් හාවිත කරන බවට තොරතුරු අනාවරණය වී ඇත. නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ ඡාජධ වර්ග හාවිත කරන පුද්ගලයින්ගෙන් 50 දෙනෙක් Pseudoephedrine පෙති වර්ගය හාවිත කර තිබුණි. රට අමතරව Tramadol හාවිතා කරන පුද්ගලයින් 39 දෙනෙක් Morphine පෙති හාවිතා කරන පුද්ගලයින් 36 දෙනෙක් සහ Diazepam හාවිතා කරන පුද්ගලයින් 31 දෙනෙක් ද නියැදිය තුළ නියෝජනය වී තිබුණි. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ මත්ද්‍රව්‍ය හාවිත කරන පුද්ගලයින් අතර මාශධ දුරභාවිතයෙහි ප්‍රවණතාවක් ද හඳුනාගත හැකි බවයි.

මේ අනුව දේශීය සහ ගෝලීය වශයෙන් මාදක සහ මනෝවර්තික ද්‍රව්‍ය හාවිතයේ ප්‍රවණතාවක් පවතින බව සිදු කරන ලද පර්යේෂණ වාර්තා සහ අන්තර්ජාතික වාර්ෂික වාර්තා ඇසුරෙන් තහවුරු කරගත හැකිය.

3.1 මාදක සහ මතොවරුවක ඔශන භාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රජා සහ සමාජ විද්‍යාත්මක පැතිකඩී

3.1.1 දත්ත දායකයින්ගේ වාසස්ථාන / පදිංචි ප්‍රදේශ

මාදක සහ මතොවරුවක ඔශන භාවිතයෙහි ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනය තුළදී අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස දිස්ත්‍රික්ක 10 ක් තෝරා ගත් අතර එම දිස්ත්‍රික්කවල ජ්‍වත්වන පුද්ගලයින්ගෙන් මාදක සහ මතොවරුවක ඉවත් භාවිත කරන පුද්ගලයින් 1000 ක් අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලදී. මාදක සහ මතොවරුවක ඉවත් භාවිත කරන පුද්ගලයින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ ව්‍යාප්තව ඇති බැවින් එම දිස්ත්‍රික්කයෙන් පුද්ගලයින් 535 ක සංඛ්‍යාවක් අධ්‍යයනය කළ අතර අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්කවල පදිංචි පුද්ගලයින්ගේ ව්‍යාප්තිය පහත පරිදි හඳුනාගත හැකිය.

වගු අංක 03 - මාදක සහ මතොවරුවක භාවිත කරන දත්ත දායකයින් ජ්‍වත්වන ප්‍රදේශ

දිස්ත්‍රික්කය	මාදක සහ මතොවරුවක භාවිත කරන පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව	%
කොළඹ	535	53.5
ගම්පහ	159	15.9
කළුතර	46	4.6
මහනුවර	50	5
ගාල්ල	45	4.5
මාතර	29	2.9
කුරුණෑගල	45	4.5
පුත්තලම	28	2.8
අනුරාධපුර	28	2.8
රත්නපුර	35	3.5
එකතුව	1000	100

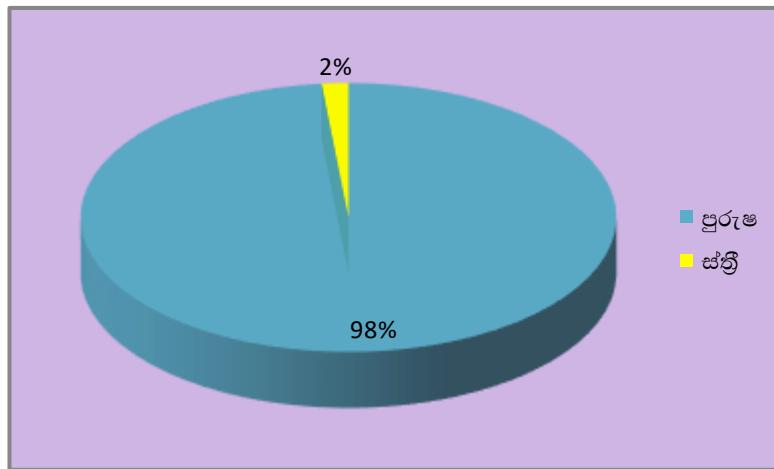
මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත:2017

මෙම අනුව පැහැදිලි වන්නේ කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල ඔශන භාවිතයෙය හි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පවතින බවයි. මිට අමතරව කුරුණෑගල, කළුතර, ගාල්ල යන දිස්ත්‍රික්ක ව්‍යාප්ති අවධානම් සහගත තත්ත්වයක පවතී.

3.1.2 ස්ත්‍රී පුරුෂ සංයුතිය

මාදක සහ මතොවරුවක ඔශන භාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රජා හා සමාජ විද්‍යාත්මක පැතිකඩී පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී අධ්‍යයනයට ලක්කළ නියැදියේ දත්ත දායකයින්ගෙන් පුද්ගලයින් 984 (98%) දෙනෙක් පුරුෂයින් වූ අතර 16 (2%) දෙනෙක් ස්ත්‍රීන් විය. මෙම අනුව පුද්ගලයින් බහුතරයක් පුරුෂ පක්ෂය වූහ.

ප්‍රස්තාර අංක 02 - ස්කේ පුරුෂ සංයුතිය

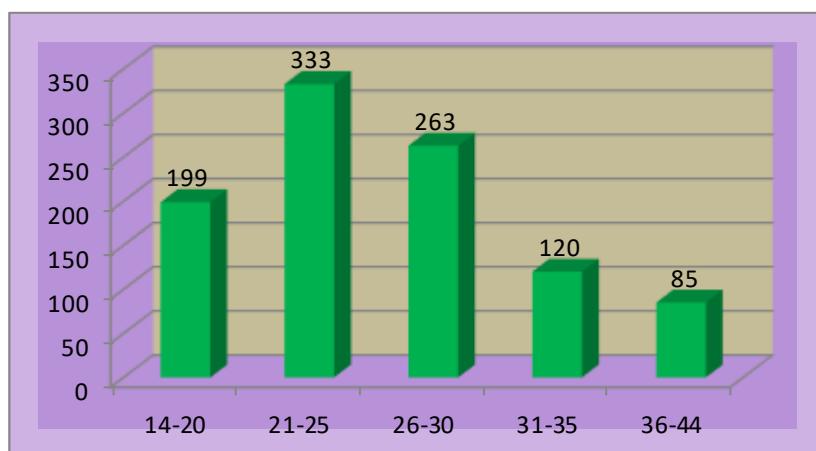
මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත:2017

3.1.3 වයස් මට්ටම

මාදක සහ මනෝවර්පක මාශධ වර්ග භාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ වයස් මට්ටම පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී භාවිත කරන පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් එනම්, පුද්ගලයින් 333 (33%) දෙනෙක් වයස අවුරුදු 21 - 25 අතර වයස් කාණ්ඩයට ද, 199 (20%) දෙනෙක් අවුරුදු 14 - 20 වයස් කාණ්ඩයට ද, 120 (12%) දෙනෙක් අවුරුදු 26 - 30 අතර වයස් කාණ්ඩයට ද, 85 (9%) දෙනෙක් අවුරුදු 36 - 44 අතර වයස් කාණ්ඩයට ද අයන් විය.

අධ්‍යයන නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ මාදක සහ මනෝවර්පක මාශධ භාවිත කරන පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් වයස අවුරුදු 21 - 25 අතර වයසේ නිසා තරුණ ප්‍රජාව මනෝවර්පක මාශධ දුරභාවිතයට යොමු වී ඇති බව අනාවරණය විය.

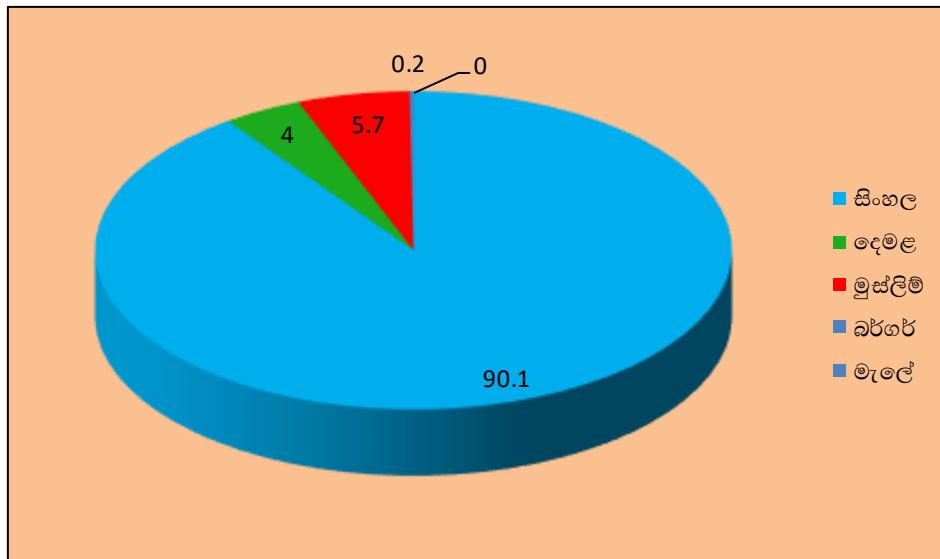
ප්‍රස්තාර අංක 03 - දත්ත දායකයින්ගේ වයස් මට්ටම

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත:2017

3.1.4 ජනවාරික සංයුතිය

මාදක සහ මනෝවර්පක මාශධ භාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ ජනවාරික කත්ත්වය පිළිබඳ විමසීමේ දී පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් එනම්, 901 (90%) දෙනෙක් සිංහල වූ අතර පුද්ගලයින් 57 (5.7%) දෙනෙක් මුස්ලිම ද 40 (4%) දෙනෙක් දම්ල ජාතිකයින් ලෙස අධ්‍යයන නියැදියට ඇතුළත් විය. පුද්ගලයින් 2 (0.2%) දෙනෙක් බරගර ජාතිකයින් ද, එක් පුද්ගලයෙක් මැලේ ජාතිකයෙක් (0.1%) වගයෙන් නියැදිය තුළ නියෝජනය විය.

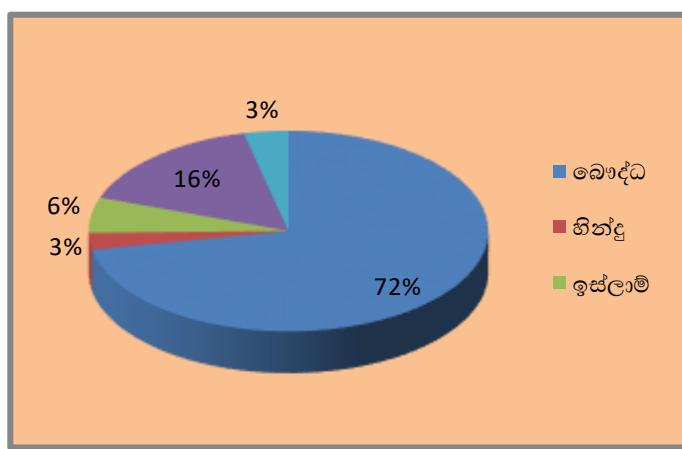

මුළුගුය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත:2017

3.1.5 ආගමික සංයුතිය

මාදක සහ මනෝච්චක මාශධ හාවිත කරන පුද්ගලයින් බහුතරයක් සිංහල ජාතිකයින් වූ අතර ඔවුන්ගෙන් බහුතරයක් එනම්, 720 (72%) දෙනෙක් බොද්ධ ආගමිකයින් වූ අතර 160 (16%) දෙනෙක් ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් ද, 57 (6%) දෙනෙක් ඉස්ලාම් ආගමිකයින් ද, පුද්ගලයින් 36 (3%) දෙනෙක් රෝමානු කතෝලික ආගමිකයින් ද, 27 (3%) දෙනෙක් හින්දු හක්තිකයින් ද නියැදිය තුළ නියෝජනය විය.

ප්‍රස්තාර අංක 05 - ආගමික සංයුතිය

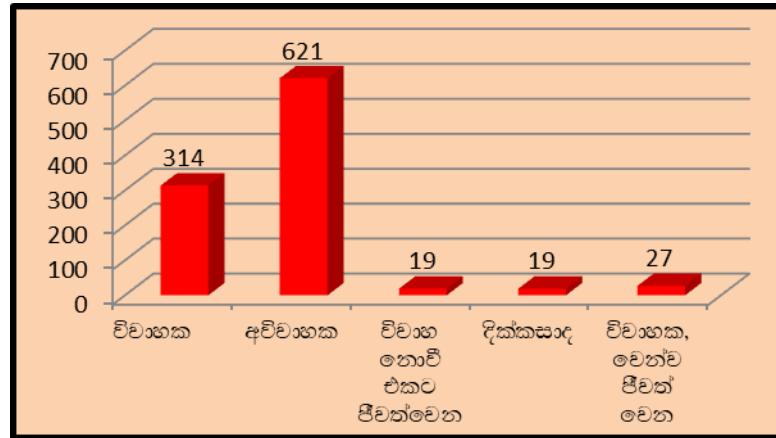
මුළුගුය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත:2017

3.1.6. විවාහක අව්‍යාහක සංයුතිය

අධ්‍යයනයේ නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ පුද්ගලයින්ගේ මාදක සහ මනෝච්චක මාශධ හාවිත කරන පුද්ගලයින් පිළිබඳ තොරතුරු සහ ඔවුන්ගේ විවාහක අව්‍යාහක බව අතර සම්බන්ධතාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේ දී පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් එනම්, 621 (62%) දෙනෙක් අව්‍යාහකයින් විය. පුද්ගලයින් 314 (31%)

දෙනෙක් විවාහකයින් දී, 19 (2%) දෙනෙක් විවාහ නොවී එකට ජ්‍යෙෂ්ඨත්වන පුද්ගලයින් දී, 19 (2%) ක් දික්කසාදී අය සහ විවාහ වී වෙන්ව ජ්‍යෙෂ්ඨත්වන පුද්ගලයින් 27 (3%) දෙනෙක් දී සිටි බව අනාවරණය විය.

ප්‍රස්ථාර අංක 06 - විවාහක අවිවාහක සංයුතිය

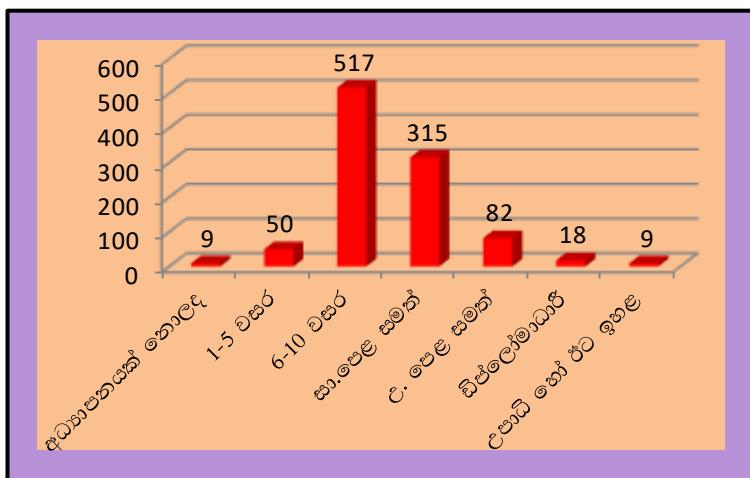
මුළුගුරු - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත:2017

මේ අනුව බහුතරයක් පුද්ගලයින් අවිවාහක පුද්ගලයින් බව අනාවරණය කරගෙන ඇත.

3.1.7. අධ්‍යාපන මට්ටම

නියැදියට ඇතුළත් වූ පුද්ගලයින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී බහුතරයක් පුද්ගලයින් එනම්, 517 (52%) දෙනෙක් 6 - 10 වසර දක්වා අධ්‍යාපනය ලැබූ පුද්ගලයින් වූහ. පුද්ගලයින් 315 (32%) දෙනෙක් සා. පෙළ සමන් පුද්ගලයින් දී, 82 (8%) දෙනෙක් උ.පෙළ සමන් පුද්ගලයින් දී, 50 (5%) දෙනෙක් 1 - 5 වසර දක්වා අධ්‍යාපනය ලබා ඇති බවද අනාවරණය විය. මාදක සහ මනෝවර්පක හාවිත කරන පුද්ගලයින්ගෙන් 18 (2%) දෙනෙක් ඩිජ්ලේෂ්මායාරින් දී 9 (1%) දෙනෙක් උපාධි හෝ ප්‍රශ්නවාදී උපාධි මට්ටම දක්වා අධ්‍යාපනයක් ලබා ඇති බවද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

ප්‍රස්ථාර අංක 07- අධ්‍යාපන මට්ටම

මුළුගුරු - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත:2017

3.1.8 රැකියා සංයුතිය

අධ්‍යයනයට ලක්කළ නියැදියේ මාදක සහ මනෝවර්පක ද්‍රව්‍ය හාවිත කරන දත්ත දායකයින්ගේ රැකියාව සම්බන්ධව විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී නියැදිය තුළ නියෝගනය වූ පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් එනම්, 205 (21%) දෙනෙක් නුපුහුණු ගුම්කයින් ලෙස අනාවරණය වූ අතර 174 (17%) දෙනෙක් රියදුරු වෘත්තියේ දී, 141 (14%) දෙනෙක් වෙළඳාම් කටයුතුවල නිරත වී ඇති බව හෙළිවිය. පුද්ගලයින් 94 (9%) දෙනෙක් කිසිලු රැකියාවක්

නොකරන අතර 48 (5%) දෙනෙක් ධීවර කටයුතුවල නිරත වී ඇති අතර 40 (4%) දෙනෙක් ව්‍යාපාරික කටයුතුවල නිරත වී ඇති අතර 52 (5%) දෙනෙක් රැකියාව සඳහන් කර නොතිබුණි.

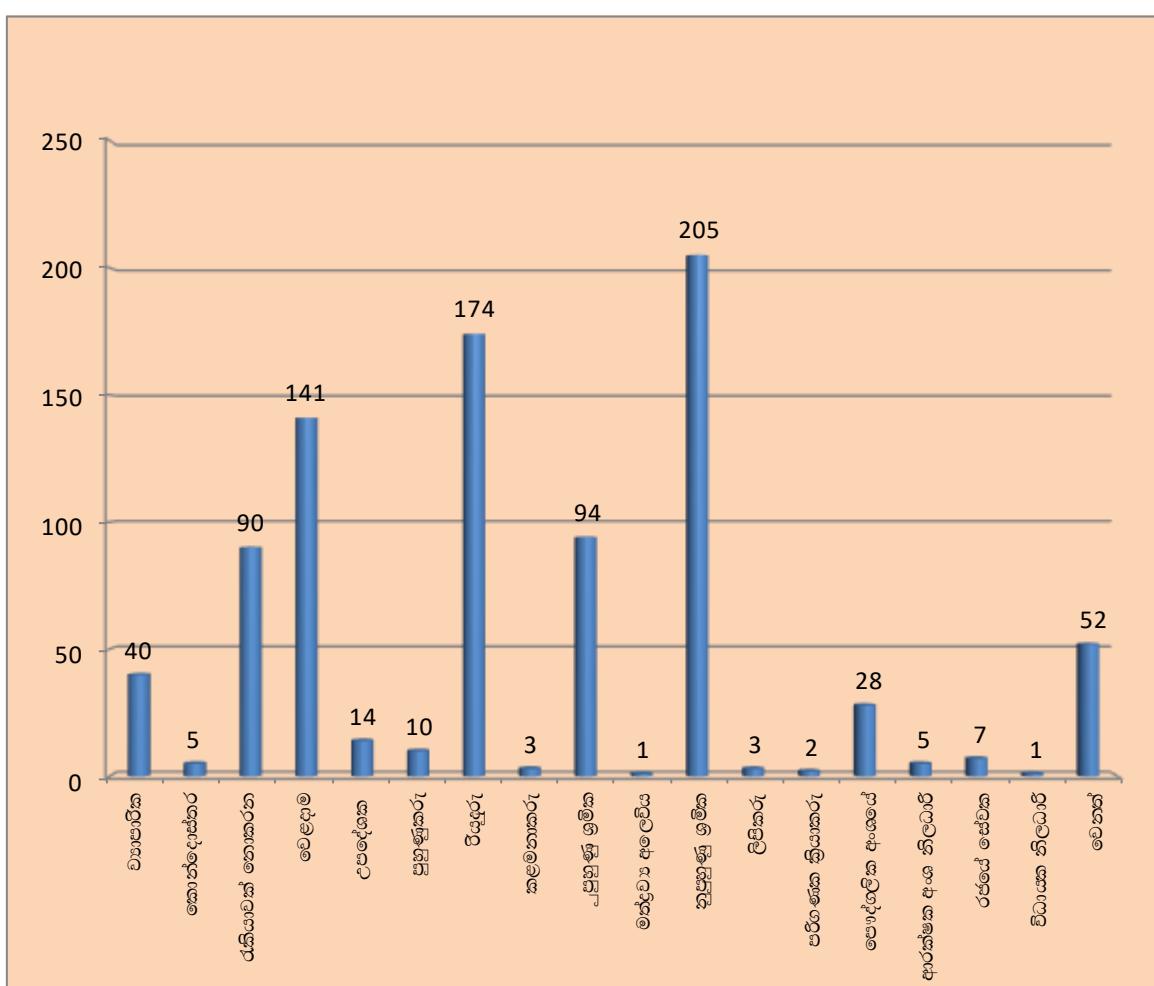
පුද්ගලයින් 56 (6%) දෙනෙක් ශිෂ්‍යයින් වූහ. තවද පුද්ගලයින් 28 (3%) දෙනෙක් පෙෂ්ඨලික අංශයේ රැකියාවල ද පුද්ගලයින් 12 (1%) දෙනෙක් ස්වයං රැකියාවල ද, 10 (1%) දෙනෙක් ප්‍රහුණුකරුවන් වශයෙන් ද, 14 (1%) දෙනෙක් උපදේශක වෘත්තියෙහි ද නිරත වී ඇති බව අනාවරණය විය.

කාන්තාවන් 03 (0.3%) දෙනෙක් ගණිකා වෘත්තියෙහි නිරත වන බව ද 05 (0.5%) දෙනෙක් කොන්දේස්තර වරැන් වශයෙන් ද, 7 (1%) දෙනෙක් රජයේ සේවකයින් ද, 03 (0.3%) දෙනෙක් ගොවිතැන් කටයුතු සිදුකිරීම ද, ලිපිකරුවන් ද, කළමණාකරුවන් ද, විදේශ රැකියාවල නිරත වූවන් වශයෙන් ද නිරත වී ඇති බව අනාවරණය විය.

මිට අමතරව ආරක්ෂක අංශයේ නිලධාරීන් 07 (1%) දෙනෙක් ද, රකියාව වශයෙන් මත්ද්ව්‍ය අලෙවී කරන පුද්ගලයෙක් ද වාර්තා වී ඇත. එසේම විධායක ගෞණීයේ නිලධාරීයෙකු ද සිටි අතර පරිගණක ක්‍රියාකරුවන් දෙනෙක් ද මෙම නියැලිය තුළ තිබෝත්තනය වී ඇත.

මෙම අනුව නියැදියේ බහුතරයක් කමිකරු වංත්තියේ නිරත වූ අය වූ අතර එට අමතරව රියදුරු වංත්තියේ නිරත වන්නත් වූ බව තහවුරු විය.

ප්‍රස්තාර අංක 08 - දත්ත දායකයින්ගේ රකියා සංශෝධනය

මුලාගුය - ක්‍රේතු සමික්ෂණ දත්ත:2017

වගු අංක 04 - දත්ත දායකයින්ගේ සමාජ ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක

සමාජ ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක	මාදක	සහ	ප්‍රතිශතය
	මණෝච්චලක		%
ස්ත්‍රී පුරුෂ හාවය			
පුරුෂ	984		98.4%
ස්ත්‍රී	16		1.6%
වයස			
අවුරුදු 14 - 20	199		19.9%
21 - 25	333		33.3%
26 - 30	263		26.3%
31 - 35	120		12%
36 - 44	85		8.5%
ඡනවර්ගය			
සිංහල	901		90.1%
දෙමළ	40		04%
මූස්ලිම	57		5.7%
බරුගස්	02		0.2%
මැලේ	00		00
ආගම			
බෞද්ධ	720		72%
හින්දු	27		2.7%
ඉස්ලාම්	57		5.7%
කුස්තියානී	160		16%
රෝමානු කතොලික	36		3.6%
අධ්‍යාපන මට්ටම			
අධ්‍යාපනයක් නොලද	9		0.9%
1 - 5 වසර දක්වා	50		5%
6 - 10 වසර දක්වා	517		51.7%
සා. පෙළ සමත්	315		31.5%
උ.පෙළ සමත්	82		8.2%
ඩිජ්ලේමාධාරී	18		1.8%
උපාධ හෝ රේට ඉහළ අධ්‍යාපනයක් ලැබූ	09		0.9%
විවාහක/අවිවාහක බව			
විවාහක	314		31.4%
අවිවාහක	621		62.1%
විවාහ නොවී එකට ජීවත්වන	19		1.9%
දික්කසාද	19		1.9%
විවාහක වෙන්ව ජීවත් වන	27		2.7%
වැන්දිමු			

මුලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සම්ක්ෂණ දත්ත - 2017

3.3 දත්ත දායකයින්ගේ මත්දව්‍ය හාවිත ඉතිහාසය

අධ්‍යයනයට ලක්කළ නියැදියේ මාදක සහ මෙන්වර්පක ඔඟය හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගේ මත්දව්‍ය හාවිත ඉතිහාසය පිළිබඳ විමසා බැලීමේ දී ප්‍රධාන නිර්ණායක කිහිපයක් යටතේ විග්‍රහ කිරීම සිදුකළ හැකිය. එනම්,

01. කවදා හෝ හාවිත කළ මත්දව්‍ය

02. පසුගිය මාස 12 කුල මත්දව්‍ය හාවිතය

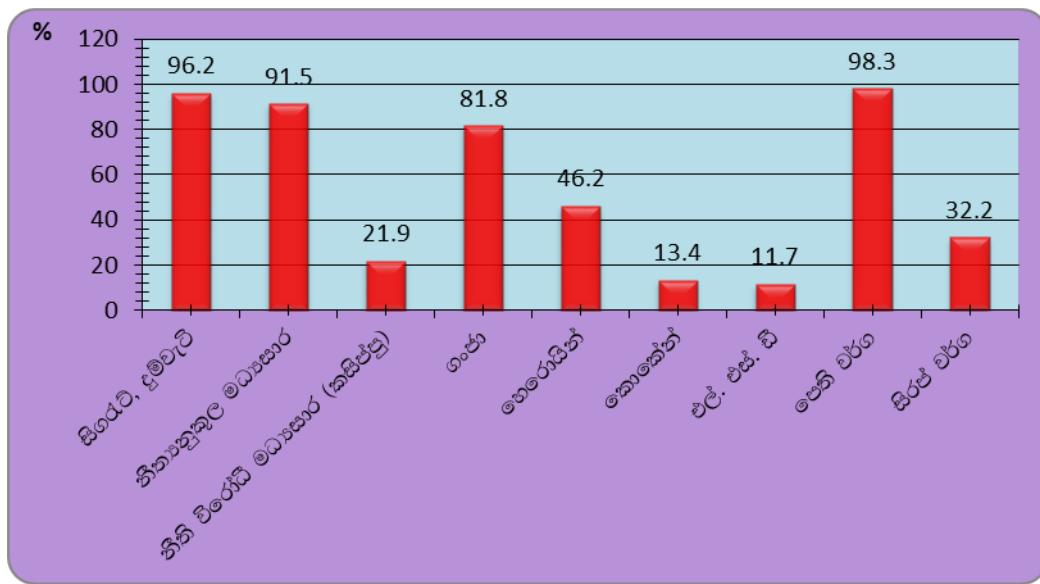
03. පසුගිය මාස 03 කුල මත්දව්‍ය හාවිතය

3.3.1. දත්ත දායකයින් හාවිත කළ මත්දව්‍ය

මාදක සහ මෙන්වර්පක ඔඟය හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගේ මත්දව්‍ය හාවිත ඉතිහාසය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී එම පුද්ගලයින් කෙදිනකදී හෝ හාවිත කර තිබෙන මත්දව්‍ය වර්ග පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මාදක සහ මෙන්වර්පක ඔඟය හාවිත කළ පුද්ගලයින් 1000 දෙනා අතරින් 962 (96%) දෙනෙක් කෙදිනකදී හෝ සිගරට් දුම්වැට් හාවිතකර ඇති බව අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 915 (92%) දෙනෙක් මද්‍යසාර හාවිත කර ඇති අතර 818 (82%) දෙනෙක් ගංජා හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය විය. 462 (46%) දෙනෙක් හෙරෙයින් හාවිත කර තිබූ අතර 219 (22%) දෙනෙක් නීතිවිරෝධී මද්‍යසාර ද, 134 (13%) දෙනෙක් කොකෝන් ද, 117 (12%) දෙනෙක් LSD ද, හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය විය.

නියැදියට අයත් වූ පුද්ගලයින් සියලු දෙනාම කෙදිනකදී හෝ ඔඟය හාවිත කර ඇති අතර එම පුද්ගලයින්ගෙන් , 983 (98%) දෙනෙක් කෙදිනකදී හෝ මාදක සහ මෙන්වර්පක ඔඟය හාවිත කර ඇති අතර එම පුද්ගලයින්ගෙන් 322 (32%) දෙනෙක් කෙදිනක දී හෝ සිරප් වර්ග හාවිත කර ඇති බවට ද තොරතුරු අනාවරණය විය.

ප්‍රස්තාර අංක 09 - දත්ත දායකයින් කවදා හෝ හාවිත කළ මත්දව්‍ය

මුලාගුය - ක්මේලු සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

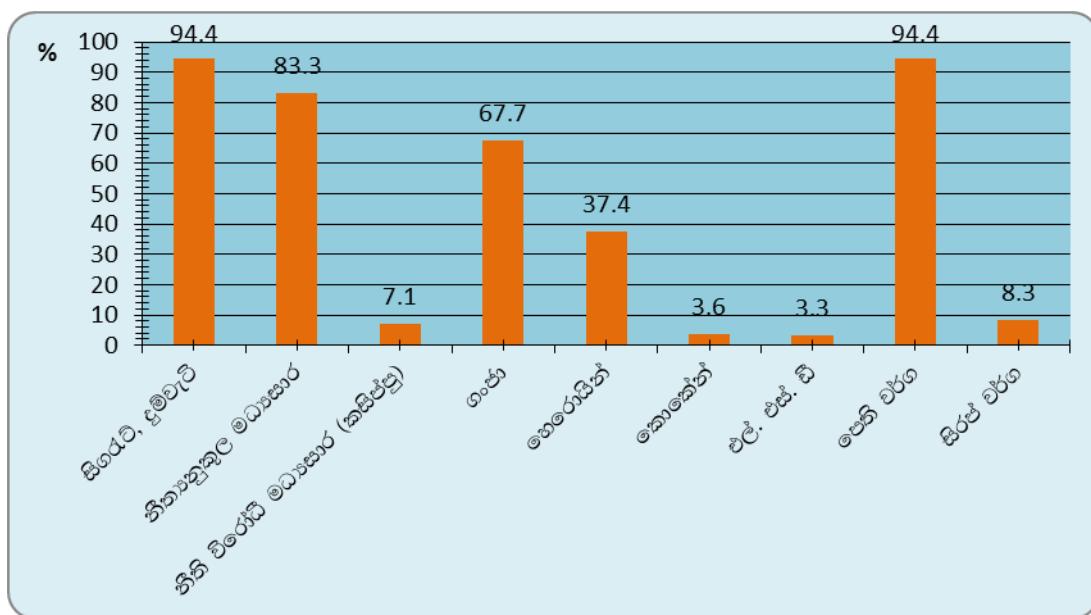
ඉහත ප්‍රස්තාරයට අනුව මාදක සහ මෙන්වර්පක ඔඟය හාවිත කළ පුද්ගලයින් කෙදිනකදී හෝ වෙනත් මත්දව්‍ය වර්ග ද හාවිත කර තිබෙන අතර එමනිසා සියලුම පුද්ගලයින් බහුවිධ මත්දව්‍ය හාවිත කරන්නන් (Poly Drug Users) බව ද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

3.3.2 පසුගිය වසර ඇතුළත ඕනෑම සහ අනෙකුත් මත්දුවා හාවිත කත්ත්වය

අධ්‍යාපන නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ මාදක හා මතෙක්වර්ථක ඔග්‍රහ හාවිත කරන පුද්ගලයින් පසුගිය වසර ඇතුළත හාවිත කර ඇති මත්ද්ව්‍ය හඳුනාගැනීමේදී පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් එනම්, 944 (94%) දෙනෙක් සිගරට්/දුම්වැට් හාවිත කර ඇත. පුද්ගලයින්ගෙන් 833 (83%) දෙනෙක් නීත්‍යානුකූල මද්‍යසාර ද, 677 (68%) දෙනෙක් ගංජා ද, 374 (37%) දෙනෙක් හෙරොයින් ද, 71 (7%) දෙනෙක් නීති විරෝධී මද්‍යසාර ද, 33 (3%) දෙනෙක් කොකේන් ද හාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය.

පුද්ගලයින්ගෙන් 944 (94%) දෙනෙක් පසුගිය වසර ඇතුළත දී මාධ්‍ය හා මත්‍යවර්ථක මාන්‍ය හාවිත කිරීම සිදු කර ඇති බවට අනාවරණය විය. එයින් 83 (8%) දෙනෙක් සිරප් වර්ග හාවිත කර ඇත. පුද්ගලයින්ගෙන් 33 (4%) දෙනෙක් LSD හාවිත කර ඇති බව අධ්‍යයන නියුතිය තුළින් තොරතුරු අනාවරණය විය.

ප්‍රස්තාර අංක 10 - පසුගිය වසර තුළ හාවිත කළ මත්දුවා

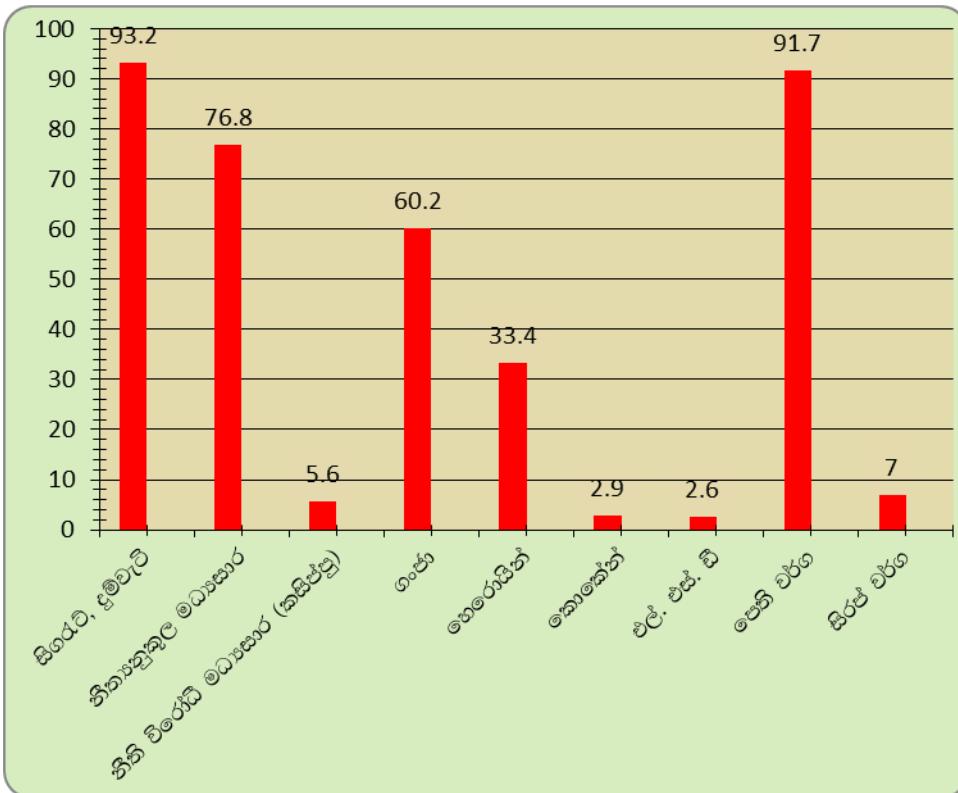
මුලාගුය - ක්‍රේඩිත් සමික්ෂණ දත්ත - 2017

3.3.3 පසුගිය මාස තුන තුළ හාටිත කළ මාන්ද සහ අනෙකුත් මත්දව්‍ය වර්ගයන් හි සංයුතිය

අධ්‍යාපන නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ පුද්ගලයින් පසුගිය මාස තුන තුළදී භාවිත කර ඇති මාශය සහ අනෙකුත් මත්ද්වා ලෙස පුද්ගලයින්ගේ 932 (93%) දෙනෙක් සිගරට/දුම්වැටි භාවිත කර ඇත. පුද්ගලයින් 768 (77%) දෙනෙක් නීත්‍යානුකූල මද්‍යසාර ද, 602 (60%) දෙනෙක් ගංජා ද, 334 (33%) දෙනෙක් හෙරෝයින් ද භාවිත කර ඇත. මිට අමතරව 56 (6%) දෙනෙක් නීති විරෝධ මද්‍යසාර ද, 29 (3%) කොකේන් ද, 26 (3%) LSD ද භාවිත කර ඇති බවට අනාවරණය විය.

පසුගිය මාස තුන ක්‍රූලදී අධ්‍යයන නියැදියේ එනම්, 917 (92%) දෙනෙක් මාදක හා මත්ත්වර්ථක ඕඟාඩ හාවිත කිරීම සිදු කර ඇතේ. ඒ අතරින් 70 (7%) දෙනෙක් සිරප් හාවිත කර ඇතේ.

ප්‍රස්තර අංක 11 - පසුගිය මාස තුන තුළ හාවිත කර ඇති මත්ද්වය

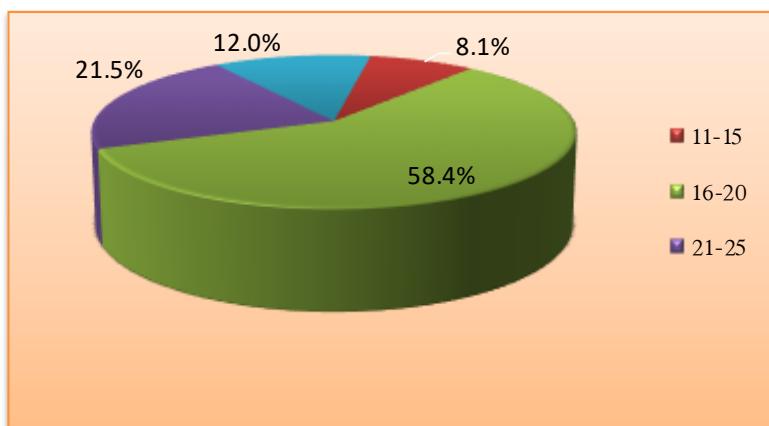

මුළුගුය - ක්ෂේත්‍ර සම්ක්ෂණ දත්ත - 2017

3.3.4 පුරුම වරට මාද්‍යක සහ මනෝවර්ථක මාශය වර්ග හාවිත කළ වයස් මට්ටම්වල සංයුතිය

අධ්‍යයන නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ මාද්‍යක හා මනෝවර්ථක මාශය පුරුම වරට හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගේ වයස් මට්ටම හඳුනා ගැනීමේ දී පුද්ගලයින් 584 (58%) දෙනෙක් වයස අවුරුදු 16 - 20 අතර වයස් සීමාවේ දී ද, පුද්ගලයින් 215 (22%) දෙනෙක් අවුරුදු 21 - 25 අතර වයස් සීමාවේදී ද, 120 (12%) දෙනෙක් අවුරුදු 25 ට වැඩි වයස් සීමාවේදී ද, 81 (8%) දෙනෙක් අවුරුදු 11 - 15 අතර වයස් සීමාවේ දී එනම්, පාසල් වයසේදී පුරුම වතාවට හාවිත කර ඇති බවට අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ මත්ද්වය හාවිතය සඳහා අවදානම් වයස අවුරුදු 11 වන බවයි.

ප්‍රස්තර අංක 12- පුරුම වරට මාද්‍යක සහ මනෝවර්ථක මාශය හාවිත කළ වයස් මට්ටම්වල සංයුතිය

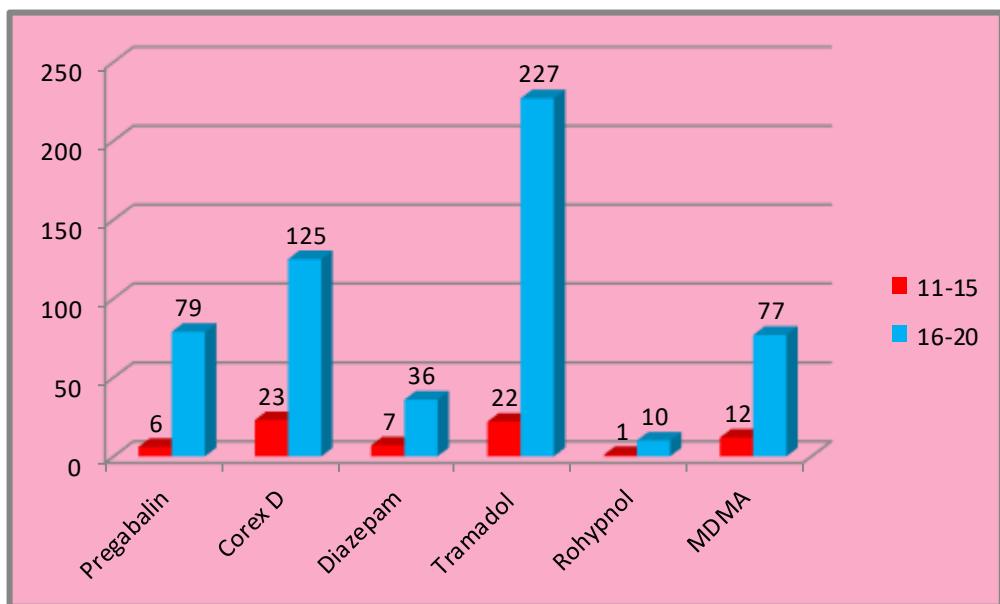
මුළුගුය - ක්ෂේත්‍ර සම්ක්ෂණ දත්ත - 2017

3.3.5 එක් එක් මාදක මතෙක්වර්පක ඔඩඟය වර්ග භාවිතය ආරම්භ කළ වයස

ප්‍රථම වතාවට මාදක සහ මතෙක්වර්පක ඔඩඟය වර්ග භාවිත කළ වයස පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී පුද්ගලයින් 584 දෙනෙක් වයස අවුරුදු 16 - 20 අතර වයස් මට්ටම්වලදී ඔඩඟය භාවිතය කෙරෙහි යොමු වී ඇත. එම පුද්ගලයින්ගෙන් 227 (39%) දෙනෙක් Tramadol ඔඩඟය භාවිත කර ඇත. පුද්ගලයින් 125 (21%) දෙනෙක් Corex D සිරප් වර්ගය ද, 79 (14%) දෙනෙක් Pregabalin ද, 77 MDMA (Ecstasy) ද භාවිත කර ඇති බව තහවුරු විය. මේ අනුව ඔඩඟය භාවිත කරන වැඩි පුද්ගල සංඛ්‍යාවක් වයස අවුරුදු 16 - 20 අතර වයස් මට්ටමට අයත් පුද්ගලයින් වූ බව තහවුරු විය.

ඊට අමතරව අවුරුදු 11 - 15 අතර වයස් මට්ටමට අයත් පුද්ගලයින් ද මාදක සහ මතෙක්වර්පක ඔඩඟය සඳහා යොමුවේ ප්‍රවාණතාවක් ද හඳුනාගත හැකිවිය. මෙම වයස් මට්ටමට අයත් පුද්ගලයින් 81 දෙනෙක් ප්‍රථම වරට ඔඩඟය භාවිතය සිදු කර ඇති අතර එම පුද්ගලයින් අතුරින් 23 (28%) දෙනෙක් Corex D භාවිත කර ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් තහවුරු විය. ඊට අමතරව 22 (27%) දෙනෙක් Tramadol ද, 12 (15%) දෙනෙක් MDMA (Ecstasy) ද, 7 (9%) දෙනෙක් Diazepam ද 6 (7%) දෙනෙක් Pregabalin ද භාවිත කර ඇති බවට තහවුරු විය. ඒ අනුව පුද්ගලයෙකු මත්ද්‍රව්‍යට යොමු වීමේ අවදානම් වයස වශයෙන් වයස අවුරුදු 11 දක්වා අඩු වී ඇති බව මෙම අධ්‍යයනය මගින් තහවුරු විය.

ප්‍රස්තාර අංක 13 - මාදක, මතෙක්වර්පක ඔඩඟය වර්ගය සහ වයස අතර සම්බන්ධය

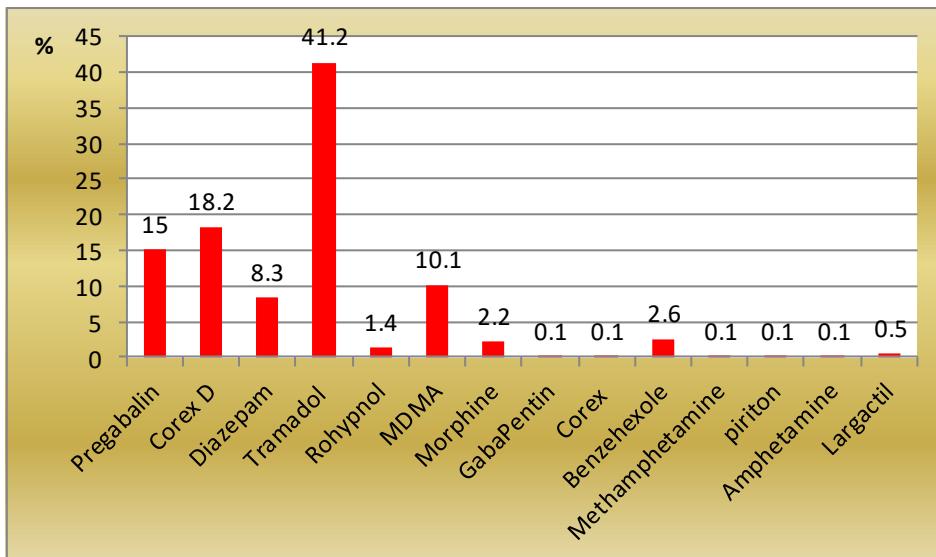
මුලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂණ දත්ත - 2017

3.3.5 ප්‍රථම වතාවට භාවිත කළ මාදක සහ මතෙක්වර්පක ඔඩඟය වර්ග

පුද්ගලයින් ප්‍රථම වතාවට භාවිත කළ මාදක සහ මතෙක්වර්පක ඔඩඟය වර්ග මොනවාද යන්න හඳුනා ගැනීමේ දී ඔඩඟය භාවිත කළ පුද්ගලයින්ගෙන් 412 (41%) දෙනෙක් Tramadol ඔඩඟය භාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 182 (18%) දෙනෙක් Corex D ද, 150 (15%) දෙනෙක් Pregabalin ද, 101 (10%) දෙනෙක් MDMA ද ප්‍රථම වරට මාදක සහ මතෙක්වර්පක ඔඩඟය ලෙස භාවිත කර ඇත. එසේම පුද්ගලයින් 83 (8%) දෙනෙක්

Diazepam ද, 26 (3%) දෙනෙක් Benzhexol ද, 22 (2%) Morphine ද, 14 (1%) දෙනෙක් Rohypnol ද පුරුම වතාවට හාවිත කර ඇතිබව හෙළිවිය.

ප්‍රස්තාර අංක 14 - පුරුම වරට හාවිත කළ මාදක සහ මතොවර්පක මාශය

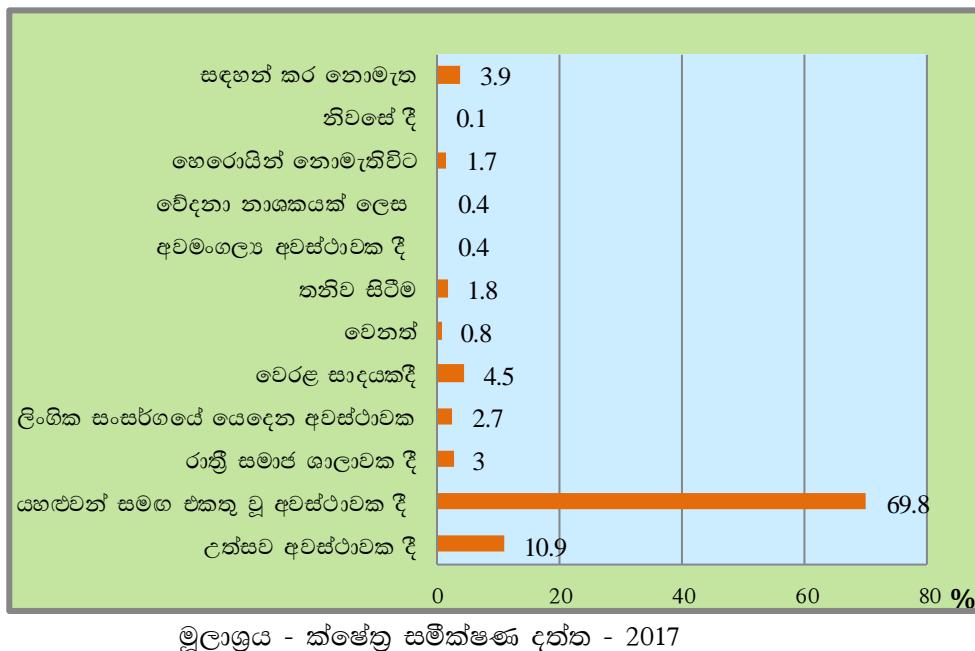

මූලාශ්‍රය - ක්‍රේතු සමික්ෂණ දත්ත - 2017

3.3.6 මාදක සහ මතොවර්පක මාශය වර්ග පුරුම හාවිතය

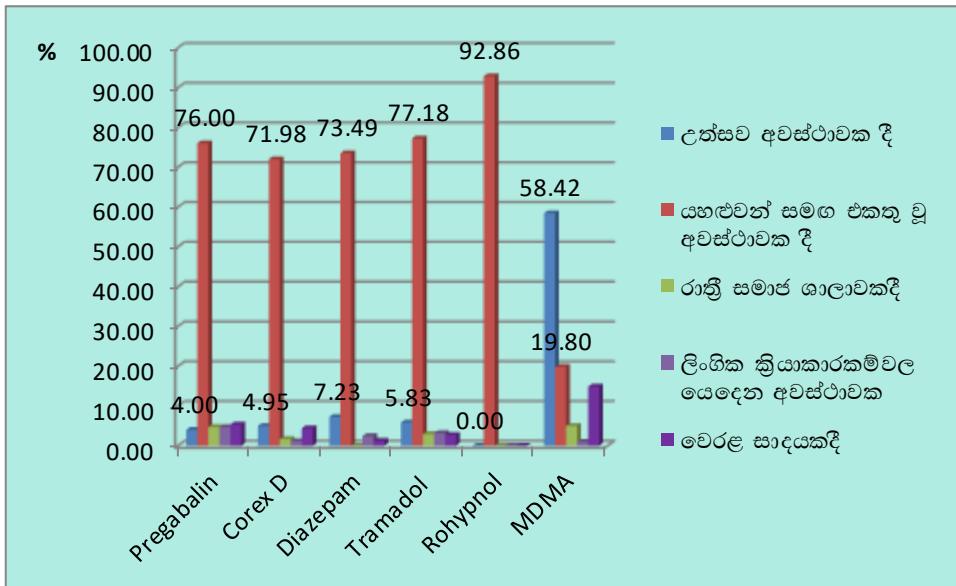
පුරුම වතාවට මාදක සහ මතොවර්පක මාශය හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගේ වයස් සංයුතිය, හාවිත කළ මාදක සහ මතොවර්පක මාශය වර්ග, මෙන්ම මාදක සහ මතොවර්පක මාශය වර්ග හාවිත කළ අවස්ථාව ද ඉතා වැදගත් වේ. අධ්‍යයන නියැදිය තුළ මාදක සහ මතොවර්පක මාශය හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගෙන් 698 (70%) දෙනෙක් මිතුරන් සමඟ එකතු වූ අවස්ථාවක් පුරුම වතාවට මාශය හාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 109 (11%) දෙනෙක් උත්සව අවස්ථාවකදී ද, 45 (5%) දෙනෙක් වෙරළ සාදවලදී ද, මාදක සහ මතොවර්පක මාශය වර්ග හාවිත කර ඇති අතර 30 (3%) දෙනෙක් රාත්‍රී සමාජ ගාලුවලදී ද, 27 (3%) දෙනෙක් ලිංගික සංසර්ගයේ යෙදෙන අවස්ථාවලදී ද, 17 (2%) දෙනෙක් හෙරෝයින් නොමැතිවිට එහි විරමණ ලක්ෂණ මගහරවා ගැනීමට ද පුරුම වතාවට මාශය හාවිත කර ඇති බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. එසේම 4 (0.4%) දෙනෙක් වේදනා නාගකයක් වශයෙන් ද, අවමංගල්‍ය උත්සව අවස්ථාවේදී ද පුරුම වතාවට හාවිත කර ඇති බව හෙළිවිය.

ප්‍රස්තාර අංක 15 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔජ්ඡඩ වර්ග ප්‍රථම හාටිතය

මාදක, මතොවර්පක ඔජ්ඡඩ වර්ග හාටිත කළ අවස්ථාව පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී එනම්, බහුතරයක් මිතුරන් සමග එකතු වූ අවස්ථාවක දී මාදක සහ මතොවර්පක ඔජ්ඡඩ හාටිත කිරීමට යොමු වී තිබීම අධ්‍යයනය මගින් තහවුරු ගන්නා ලදී. ප්‍රථම වරට Tramadol හාටිත කළ පුද්ගලයින් 412 දෙනාගෙන් 318 (77%) දෙනෙක් මිතුරන් සමග එකතු වූ අවස්ථාවක හාටිත කර ඇති බව තහවුරු කර ගන්නා ලදී. Pregabalin හාටිත කළ 150 දෙනාගෙන් 114 (76%) දෙනෙක් ද Corex D හාටිත කළ පුද්ගලයින් 182 දෙනාගෙන් 131 (72%) දෙනෙක් ද Diazepam හාටිත කළ 83 දෙනාගෙන් 61 (73%) දෙනෙක් ද Rohypnol හාටිත කළ 14 දෙනාගෙන් 13 (93%) දෙනෙක් ද මිතුරන් සමග එකතු වූ අවස්ථාවක ප්‍රථම වරට මාදක සහ මතොවර්පක ඔජ්ඡඩ හාටිත කර ඇත.

ඒ අනුව බහුතරයක් පුද්ගලයින් මිතුරන් සමග එකතු වූ අවස්ථාවක දී හාටිත කර තිබුණු MDMA (Ecstasy) හාටිත කළ බහුතරයක් පුද්ගලයින් උත්සව අවස්ථාකදී හාටිත කර ඇති බවට අනාවරණය විය. MDMA (Ecstasy) විනෝදකාම් අවස්ථා වලදී (Recreational) හාටිත කරන මතොකාරක ද්‍රව්‍යයක් බව මේ පෙර සිදු කරන ලද පර්යේෂණවලින් ද තහවුරු කරගෙන ඇත. ඒ අනුව MDMA (Ecstasy) හාටිත කළ පුද්ගලයින් 101 දෙනාගෙන් 59 (58%) දෙනෙක් උත්සව අවස්ථාකදී හාටිත කර ඇති අතර පුද්ගලයින් 20 (20%) දෙනෙක් යහැලුවන් සමග එකතු වූ අවස්ථාවකදී ද තවත් පුද්ගලයින් 20 (20%) දෙනෙක් රාත්‍රී සමාජගාලා සහ වෙරළ සාදවලදී ද හාටිත කර ඇති බවට තහවුරු විය. මේ අනුව ප්‍රථම වරට හාටිත කළ මාදක, මතොවර්පක ඔජ්ඡඩ හාටිතය මිතුරු ඇසුර සහ උත්සව අවස්ථාව අතර සම්බන්ධයක් පවතින බව සඳහන් කළ හැකිය.

මූලාශ්‍රය -ක්නේතු සමික්ෂණ දත්ත - 2017

එක් එක් මාඡඩ වර්ග වශයෙන් ගත්විට බොහෝ මාඡඩ වර්ග හාවිත කිරීම සඳහා එකම අවස්ථාවක් යොදා ගෙන ඇත. නමුත් තවත් සමහර මතෙක්කාරක ද්‍රව්‍ය හාවිත කිරීම සඳහා වෙනත් අවස්ථා යොදා ගෙන තිබීම ද භූෂ්‍ණාගත හැකිය. විශේෂයෙන්ම උත්සව අවස්ථාවලදී මෙන්ම රාත්‍රී සමාජගාලා සහ වෙරළ සාද වලදී MDMA (Ecstasy) හාවිත කර ඇති බව මෙමගින් තහවුරු වී ඇත. ඒ අනුව මතෙක්වර්පක මාඡඩ හාවිත කිරීමේදී සම්පූර්ණ ප්‍රධාන බලපෑම් සාධකයක් (Influencing factor) වී ඇති අතර මතෙක්කාරක ද්‍රව්‍ය හාවිත කිරීම සඳහා උත්සව අවස්ථා සහ රාත්‍රී සමාජගාලා මෙන්ම වෙරළ සාද වැනි අවස්ථා බහුලව යොදා ගෙන ඇති බව ඉහත ප්‍රස්තාර සටහනට අනුව වඩාත් තහවුරු වේ.

3.3.8 මාඡඩ වර්ග හාවිත කිරීමේ ප්‍රථම අත්දැකීම

මධ්‍ය ස්නායු පද්ධතියට බලපෑම් කරන විලාසය, සංජානනය හෝ වියුනය වැනි මානසික තත්ත්ව වෙනස් කරනු ලබන බයිපොල අකුමිකතා සඳහා හෝ යම් පෙළරුණ අකුමිකතා සඳහා වෙවදා අනුමැතිය ඇතිව මාදක සහ මතෙක්වර්පක මාඡඩ රෝගීන් සඳහා ලබාදෙන අතර වෙවදා නිරදේශයකින් තොරව ඒවා හාවිත කිරීම නිසා පුද්ගලයින්ගේ සංජානනය මෙන්ම එක් එක් පුද්ගලයාට ලැබෙන අත්දැකීම එකිනෙකාට වෙනස් වේ.

එක් එක් පුද්ගලයාට දැනුණ අත්දැකීම විශ්ලේෂණය කිරීමේදී අධ්‍යයනයට ලක්කළ නියැදියේ මාදක සහ මතෙක්වර්පක මාඡඩ හාවිත කළ පුද්ගලයින් එම මාඡඩ හාවිත කිරීමෙන් පසුව ලැබුණු ප්‍රථම අත්දැකීම පිළිබඳව ඔවුන්ගේ ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කර ඇති අතර එක් එක් මාදක සහ මතෙක්වර්පක මාඡඩ වර්ගය සඳහා එක් එක් පුද්ගලයින්ට ලැබුණු අත්දැකීම්වල විවිධත්වය මෙමගින් අනාවරණය විය. ඒ අනුව පුද්ගලයින් 412 දෙනෙක් ප්‍රථම වරට Tramadol මාඡඩය හාවිත කර ඇති අතර එම පුද්ගලයින්ට ලැබුණු අත්දැකීම මේ ආකාරයට භූෂ්‍ණාගත හැකිය. පුද්ගලයින් 95 (23%) දෙනෙක් Tramadol මාඡඩය හාවිත කිරීම නිසා නිදාජනක තත්ත්වයක් පළමු අත්දැකීම වූ බව ප්‍රකාශ කර තිබුණි. "නිදීමත ගතියක් ආවා", "Slow ව්‍යුණා වෙගේ දැනුණා", "අමතක ව්‍යුණා" වැනි පුද්ගලයින් ඒ බව තවදුරටත් තහවුරු වේ. පුද්ගලයින් 83 (20%) දෙනෙක් Tramadol මාඡඩය හාවිත කිරීමෙන් පසුව කායික අපහසුතා ඇති වී ඇති බව අධ්‍යයනය තුළින් ප්‍රකාශ කර තිබුණි. ඇය "තලලා දාලා වගේ", "වමනේ ගියා", "බැංචි දැව්ල්ල ආවා", "මස් පිළු රිදෙනවා", "හුස්ම ගන්න වේගේ වැඩි ව්‍යුණා" වැනි

ප්‍රකාශ උදාහරණ වේ. පුද්ගලයින් 37 (9%) දෙනෙක් Tramadol මාෂධය හාවිත කිරීමෙන් පසුව ගක්තිය වැඩිවිමක් සිදුවන බව දක්වා ඇත. “මිනි දෙයක් කරන්න පුළුවන්”, “අැගට Fit එක්ක ආවා”, “අමුතු ප්‍රාණවත් බවක් ඇති වූණා” වැනි ප්‍රකාශ ර්ට උදාහරණ වේ. පුද්ගලයින් 35 (9%) දෙනෙක් Tramadol මාෂධය හාවිත කිරීමෙන් නොයෙක් මායාවත් ප්‍රාන්තීන් ඇති වී තිබෙන බව ප්‍රකාශ කර තිබුණි. “අහසේ පාවත්තවා වගේ”, “වෙන ලෝකෙකට ගියා වගේ”, “අත් උඩ ගියා”, “හිත මගේ ලැග නැ වගේ” වැනි අත්දැකීම් ලබා ඇති බව ප්‍රකාශ කරන ලදී.

පුද්ගලයින් 150 දෙනෙක් Pregabalin මාෂධය ප්‍රථම වරට හාවිත කිරීම නිසා ඔවුන් ලැබූ පළමු අත්දැකීම ලෙස එම පුද්ගලයින්ගෙන් 39 (26%) දෙනෙක් සතුව දනවන හැඟීම සිය පළමු අත්දැකීම වී ඇති බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. පුද්ගලයින් 34 (23%) දෙනෙක් මත්තෙකියට වැඩි කැමැත්තක් දැක්වීම ද පුද්ගලයින් 31 (21%) දෙනෙක් Pregabalin මාෂධය හාවිත කිරීමෙන් පසු මානසික ව්‍යාකුලතාවන්ට පැමිණ ඇත. පුද්ගලයින් 25 (17%) දෙනෙක්ට මායාවත් ප්‍රාන්තීන් ඇති වී තිබෙන බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. පුද්ගලයින් 20 (13%) දෙනෙක්ට මානසික ගක්තින් වර්ධනය වන අත්දැකීමක් ලැබේ ඇති බව අනාවරණය විය. “ඩාරණ ගක්තිය වැඩියි”, “ඉක්මණීන් තීරණ ගන්න පුළුවන්”, “Stress අඩු වෙනවා” වැනි ප්‍රකාශ එයට උදාහරණ වේ.

පුද්ගලයින් 33 (40%) දෙනෙක් Diazepam මාෂධය හාවිත කිරීමෙන් පසු නිදාරණක තත්ත්වයක් පළමු අත්දැකීම වූ බව අනාවරණය විය. එසේම 14 (17%) දෙනෙක්ට නොයෙක් මායාවත් ප්‍රාන්තීන් ඇති වී තිබෙන බව අනාවරණය වී ඇත. පුද්ගලයින් 13 (16%) දෙනෙකුට සතුව දනවන හැඟීම සිය පළමු අත්දැකීම වී ඇති බව අනාවරණය විය. තවත් 13 (16%) දෙනෙකුට කායික අපහසුතා ඇති වී ඇති බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය වේ.

පුද්ගලයින් 101 දෙනෙක් ප්‍රථම වරට MDMA හාවිත කර ඇති අතර එමනිසා ඔවුන් ලැබූ ප්‍රථම අත්දැකීම ලෙස, පුද්ගලයින් 55 (54%) දෙනෙක් සතුව දනවන හැඟීම සිය පළමු අත්දැකීම වී ඇති බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. 37 (37%) දෙනෙක් ගක්තිය වැඩි විමක් සිදුවන බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. පුද්ගලයින් 15 (15%) දෙනෙක් ට නොයෙක් මායාවත් ප්‍රාන්තීන් ඇති වී තිබෙන බව ප්‍රකාශ කරන ලදී.

මාෂධ මෙන්ම පුද්ගලයින් සිරප් වර්ග හාවිත කිරීම ද සිදු කරන බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 182 දෙනෙක් Corex D සිරප් වර්ගය හාවිත කර ඇති අතර පුද්ගලයින් 37 (20%) දෙනෙක් Corex D සිරප් වර්ගය හාවිත කිරීම නිසා සතුව දනවන හැඟීම සිය පළමු අත්දැකීම වී ඇති බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. පුද්ගලයින් 33 (18%) දෙනෙක්ට නිදාරණක තත්ත්වයක් පළමු අත්දැකීම වූ බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. විසිපස් 25 (14%) දෙනෙක් ට නොයෙක් මායාවත් ප්‍රාන්තීන් ඇති වී තිබෙන බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. විසිතුන් (18%) දෙනෙක් Corex D සිරප් වර්ගය හාවිත කිරීමෙන් පසුව කායික අපහසුතා ඇති වී ඇති බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. තවද 17 (9%) දෙනෙක් ට මානසික ගක්තිය වැඩි වී ඇති වී ඇති බව ප්‍රකාශ කරන ලදී.

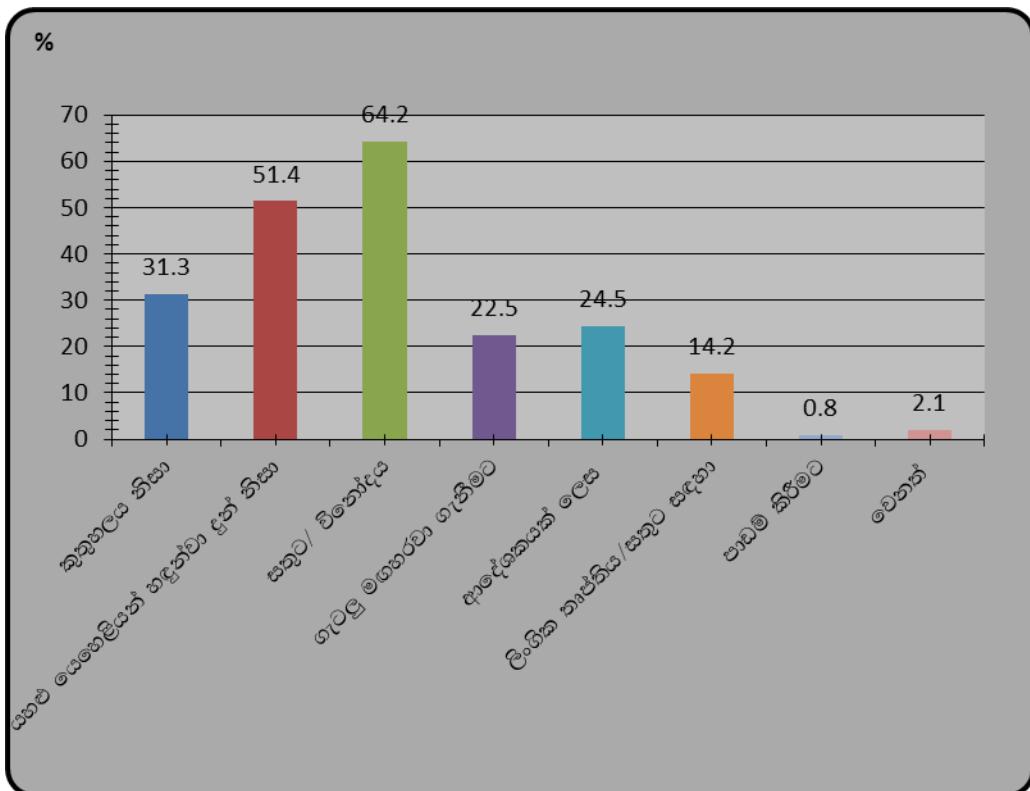
3.3.9 මාදක සහ මත්ත්වර්පක මාෂධ වර්ග හාවිත කිරීමට බලපා ඇති හේතු සාධක

පුද්ගලයෙක් මාදක සහ මත්ත්වර්පක මාෂධ හාවිත කිරීමට බලපා ඇති බහුවිධ හේතු සාධක පවතින බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් සඳහා එනම්, 642 (64%) දෙනෙක් සතුව, විනෝදය සඳහා මාදක සහ මත්ත්වර්පක මාෂධ හාවිත කිරීමට යොමු වී ඇති බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. පුද්ගලයින්ගෙන් 514 (51%) දෙනෙක් මිතුරු බලපෑම නිසාද, 313 (31%) දෙනෙක් කුතුහලය නිසාද, 245 (25%) දෙනෙක් වෙනත් මත්දුව්‍යයකට ආදේශකයක් ලෙස හාවිත කිරීමට යොමු වී ඇති බවත්, 225

(23%) ගැටුපු මගහරවා ගැනීම සඳහා ද, 21 (2%) දෙනෙක් පාඩම් කිරීමට පහසු කුමයක් වශයෙන් ද, 8 (1%) දෙනෙක් ලිංගික තාජේතිය සඳහා ද මනෝවර්පක ඔඟඟද වර්ග අනිසි ලෙස හාවිත කිරීමට යොමු වී ඇති බව අනාවරණය විය.

මේ අනුව බහුතරයක් සතුව විනෝදය නිසා සහ මිතුරු බලපෑම යන සාධක මත ඔඟඟද අනිසි හාවිතයට යොමු වී ඇති බව අනාවරණය විය.

ප්‍රස්ථාර අංක 17 - මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟද හාවිත කිරීමට හේතු

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

3.4 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟද දුරකාවිතයේ වර්තමාන තත්ත්වය

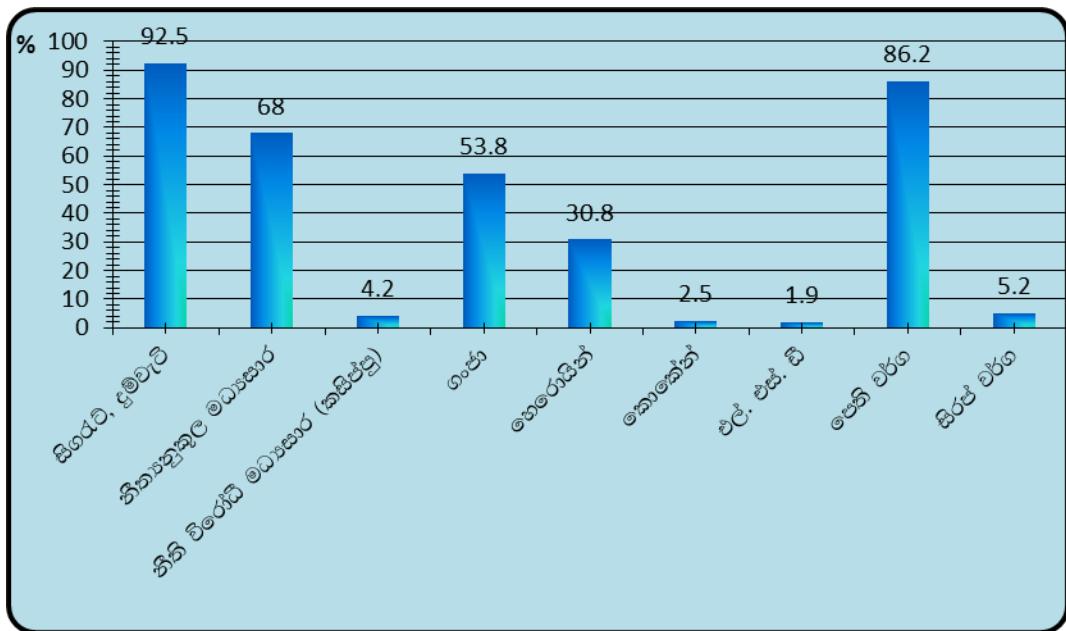
3.4.1 මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟද සමග හාවිත කරන අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය වර්ග

සමස්ත නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ පුද්ගලයින් මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟද වර්ග හාවිත කර ඇති අතර එම සියලු දෙනාම බහුවිධ මත්ද්‍රව්‍ය හාවිත කරන්නන් (Multiple Drug Users) බව ද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. එනම්, එක් මත්ද්‍රව්‍යකට වඩා වැඩි මත්ද්‍රව්‍ය වර්ග ප්‍රමාණයක් හාවිත කර ඇති අතර දැනට මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟද හාවිත කරන්නන් ඔඟඟද දුරකාවිතයට අමතරව අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය වර්ග හාවිත කිරීම සිදුකරන බව ද අධ්‍යයනය තුළ අනාවරණය විය.

අධ්‍යයන නියැදියට අයත් පුද්ගලයින්ගෙන් 862 (86%) දෙනෙක් දැනට මාදක සහ මනෝවර්පක ඔඟඟද වර්ග හාවිත කිරීම සිදු කරන බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. ඒ අතුරින් 52 (5%) දෙනෙක් සිරප් වර්ග හාවිත කිරීම සිදු කරන බවද අනාවරණය විය.

කෙදිනක හෝ මාදක සහ මතොවර්පක ඔඟඩ වර්ග හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගේ 925 (93%) දෙනෙක් දැනට සිගරවී/දුම්වැටී හාවිත කරන බවට තොරතුරු අනාවරණය විය. පුද්ගලයින්ගේ 680 (68%) දෙනෙක් නීත්‍යනුකූල මධ්‍යසාර, 538 (54%) දෙනෙක් ගංජා ද, 308 (31%) දෙනෙක් හෙරොයින් ද, 42 (4%) නීතිරෝධී මධ්‍යසාර ද, 25 (3%) කොකේන් ද, 19 (2%) LSD ද හාවිත කරන බවට තොරතුරු අනාවරණය විය.

ප්‍රස්ථාර අංක 18- දත්ත දායකයින් දැනට හාවිත කරන මත්දුව්‍ය සමඟ මාදක සහ මතොවර්පක ඔඟඩ හාවිත තත්ත්වය

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

අධ්‍යයනයට ලක්කළ නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ මාදක සහ මතොවර්පක ඔඟඩ හාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ දැනට හාවිත කරනු ලබන්නේ සිගරවී/ දුම්වැටී ය. රට අමතරව නීත්‍යනුකූල මධ්‍යසාර, නීති විරෝධී මධ්‍යසාර, ගංජා සහ හෙරොයින් වැනි මත්දුව්‍යවලට ද යොමු වී ඇති බව අනාවරණය විය.

3.4.2 කෙදිනක හෝ හාවිත කර තිබෙන මාදක සහ මතොවර්පක ඔඟඩ

නියැදිය තුළ නියෝජනය වූ මාදක සහ මතොවර්පක ඔඟඩ වර්ග හාවිත කළ දත්ත දායකයින්ගේ ලබාගත් තොරතුරුවලට අනුව කෙදිනක හෝ වෙවදාශමය නිරද්‍යායකින් තොරව මාදක සහ මතොවර්පක ඔඟඩ හාවිත කරන බවට අධ්‍යයන තුළින් අනාවරණය විය. බහුතරයක් පුද්ගලයින් එනම්, 731 (73%) දෙනෙක් Tramadol හාවිත කර ඇති බවට අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 499 (50%) දෙනෙක් Pregabalin ඔඟඩ වර්ගයද, 313 (31%) දෙනෙක් Corex D ද අවහාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය. පුද්ගලයින් 84 (8%) දෙනෙක් Benzhexol ද, 78 (8%) දෙනෙක් Morphine ද, 57 (6%) Rohypnol ඔඟඩය ද හාවිත කරන බව අනාවරණය විය. රට අමතරව මතොවර්ක ගණයට අයත් ද්‍රව්‍යයක් වන MDMA (Ecstasy) 192 (19%) දෙනෙක් විසින් හාවිත කර ඇති බවට ද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

හාවිත කළ පෙති/ සිරප් වර්ගය හෝ දුව්‍ය	පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව	%
Pregabalin	499	49.9
Corex D	313	31.3
Diazepam	219	21.9
Tramadol	731	73.1
Dextromethorphan	3	0.3
Rohypnol	57	5.7
Thiophene	1	0.1
MDMA	192	19.2
Morphine	78	7.8
GabaPentin	9	0.9
Corex	5	0.5
Benzhexol	84	8.4
Methamphetamine	4	0.4
Methadone	2	0.2
Broncodex	3	0.3
piriton	2	0.2
Amphetamine	1	0.1
Largactil	7	0.7
Clonazepam	24	2.4
Haloperidol	2	0.2
Olanzapine	1	0.1
Clozapine	1	0.1

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂණ දත්ත - 2017

3.4.3 බහුලවම හාවිත කරන මාදක සහ මත්‍යවර්පක මාන්‍ය

3.4.3.1 Tramadol මාන්‍ය

මාදක ගණයේ මාන්‍ය කාණ්ඩයට අයන් මෙම මාන්‍ය මධ්‍ය මට්ටමේ වේදනා නායක මාන්‍යයක් ලෙස ප්‍රතිකාර සඳහා යොදා ගනී. විශේෂයෙන්ම මෙම මාන්‍ය හාවිත කරන්නේ, ගරහනී කාන්තාවන්ගේ ප්‍රස්ථ වේදනා සඳහා, අක්මාව හා ව්‍යුගඩු ආස්‍රිත ආබාධ පිළිකා සඳහා වේදනා නායකයක් ලෙස හාවිත කරයි. තවද Tramadol හාවිත කිරීමෙන් ඇතිවන අතුරු ආබාධ ලෙස වමනය, ඔක්කාරය, තොලකට වියලීම, බැඩි කැක්කුම, තිසරදය, මලබද්ධය වැනි ආබාධ හඳුන්වා දිය හැකිය. එසේම වෛද්‍ය නිරදේශකින් තොරව හාවිත කිරීමෙන් ඇතුළු හිකිකාරී තත්ත්වයට පත් විය හැකිය. වර්තමානය වනවිට සමාජයේ ඉතා ජනප්‍රිය අන්වර්ථ නාමයක් වන “ඇපල් ” යන නාමයෙන් හඳුන්වන්නේ මෙම මාන්‍ය වර්ගයයි.

රුප සටහන් අංක 01 - Tramadol ඔග්‍රය

Source - <https://www.webmd.com/vitamins/ai/ingredientmono-298/apple>

3.4.3.2 Pregabalin ඔග්‍රය

අපස්මාරය, ස්නෑට්‍රු ආබාධ සඳහා මෙන්ම කාංසාමය අතුමතා සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීමට මෙම ඔග්‍රය භාවිත කරයි. පාදවල ආබාධ, ඉරුවාරදය (Migraine), මධ්‍යසාර විරමණ ලක්ෂණ මගහරවා ගැනීමට විශේෂයෙන් මෙම ඔග්‍රය භාවිත කරයි. වෙළදා නිරදේශයකින් තොරව භාවිත කළ විට ඇඛ්‍යාහිකාරී තත්ත්ව ඇති විය හැකිය. අතුරු ආබාධ ලෙස නිදිමත ගතිය, තොලකට වියලීම, ව්‍යාකුල බව, මතකය සම්බන්ධ ගැටළු වැනි ආබාධ ඇතිවිය හැකිය. වර්තමානයේ සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ “ගැබා”, “ප්‍රි ගැබී” ලෙස අන්වර්ථ නාමයෙන් හඳුන්වයි.

රුප සටහන් අංක 02 - Pregabalin ඔග්‍රය

Source - <https://www.webmd.com/vitamins/ai/ingredientmono-298/Pregabalin>

3.4.3.3 Corex D සිරප් වර්ගය

Corex D සිරප් වර්ගය කැස්ස සඳහා භාවිත කරන ඔශ්ංගයක් වන අතර වෙවදා නිරදේශයක් සහිතව නියමිත මාත්‍රාව ලබාගත යුතුය. වෙවදා නිරදේශයකින් තොරව නියමිත මාත්‍රාව ඉක්මවා භාවිත කළටුව මත්වීම සිදුවන අතර ඇඛුලැහිකාරී තත්ත්වයට ද පත් වනු ඇත.

රුප සටහන් අංක 03 - Corex D සිරප් වර්ගය

Source - <https://www.1mg.com/drugs/corex-dx-syrup-200021>

3.4.3.4 Diazepam ඔශ්ංගය

Valium නැමති වෙළද නාමයෙන් හඳුන්වන Diazepam ඔශ්ංගය Benzodiazepine කාණ්ඩයට අයත් ඔශ්ංගයකි. පොදුවේ මෙම ඔශ්ංගය කාංසා අතුමතා සඳහා, මධ්‍යසාරවල විරමණ ලක්ෂණ මගහරවා ගැනීම සඳහා, ගලුකර්ම, පාදවල ආබාධ, මතක ගක්තිය වැඩිකර ගැනීම සඳහා වෙවදා නිරදේශය සහිතව මෙම ඔශ්ංගය නිරදේශ කරයි. වෙවදා නිරදේශයකින් තොරව භාවිත කළහොත් ඇඛුලැහිකාරී තත්ත්ව ඇති වේ. අතුරු ආබාධ ලෙස නිදිමත ගතිය ප්‍රධාන වශයෙන් ඇතිවිය හැකිය. හයානක තත්ත්වය වන්නේ සියදිවි නසා ගැනීම සඳහා ඉඩකඩ ඇති බවයි.

රුප සටහන් අංක 04 - Diazepam ඔශ්ංගය

<https://www.drugs.com/drug.../stelazine-with-valium-2242-4664-862-441.html>

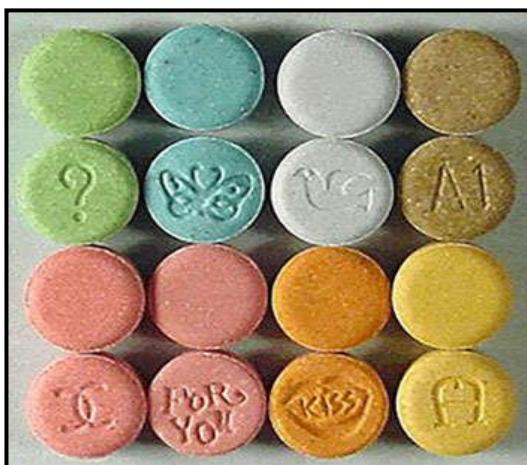
3.4.3.5 MDMA (Ecstasy)

Methylenedioxymethamphetamine යන රසායනික නාමයෙන් හඳුන්වන MDMA නැතහොත් Ecstasy විනෝදය පිශීස භාවිත කරන (Recreational) මත්කාරක ද්‍රව්‍යයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. උත්තේජක

(Stimulant) හා ප්‍රාන්තිකාරක (Halluzinogens) හැඟීම් ඇති කරවන මෙම ද්‍රව්‍ය වෙබුළවරුන් නිරදේශ කරන ඔහුගේයක් නොවේ. Ecstasy වල තිබෙන සුවිශේෂතවය වන්නේ, මෙම ඔහුගේය සාදුවල තර්තනය සඳහා යොදා ගැනීමයි. මෙහි තිබෙන අතුරු ආබාධ වශයෙන් මතකය පිළිබඳ ගැටුවලට මූහුණ දීම, නිදා ගැනීමට තිබෙන අපහසුව, දහ්චිය දැමීම, හඳු ස්ථ්‍යන්දනය වැඩිවීම දැක්විය හැකිය.

MDMA තැනහොත් Ecstasy හාවිත කර ඇති පුද්ගලයින්ගේන් 192 (19%) දෙනා අතරින් පුද්ගලයින් 31 (3%) දෙනෙක් පසුගිය පැය 24 තුළදී හාවිත කර ඇති අතර 54 (5%) දෙනෙක් පසුගිය සතිය තුළදී ද, 90 (9%) දෙනෙක් පසුගිය මාසය තුළදී ද, 4 (0.4%) දෙනෙක් පසුගිය මාස 03 තුළදී ද, 13 (1%) දෙනෙක් පසුගිය මාස 03ට වැඩි කාල පරාසයකදී ද MDMA හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය විය.

රුප සටහන් අංක 05 - MDMA (Ecstasy)

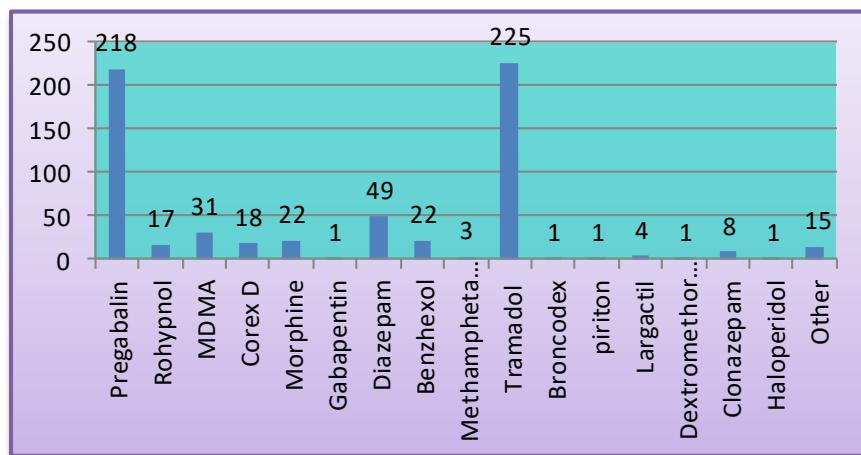
Source

<https://www.drugabuse.gov/publications/research.../mdma.../what-are-effects-mdma>

3.4.4 පැය 24 ක් තුළ හාවිත කර ඇති මාදක සහ මතොවර්පක ඔහුගේ

පසුගිය පැය 24 ක් තුළදී පුද්ගලයින් 456 දෙනෙක් මාදක සහ මතොවර්පක මාශය වර්ග හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු තෙවැනි විය. එම පුද්ගලයින් 456 දෙනා විසින් පසුගිය පැය 24 ක් තුළ දී මතොවර්පක මාශය වර්ග 17 ක් හාවිත කර ඇත. එනම්, පසුගිය පැය 24 ක් තුළදී Tramadol පෙති 225ක් ද, Pregabalin පෙති 218 ක් ද, Diazepam පෙති 49ක් ද, MDMA (Ecstasy) 31 ක්ද, Morphine පෙති 22 ක්ද, Benzehxol පෙති 22 ක්ද, Corex D 18ක් ද, Rohypnol 17ක් ද හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය විය. මෙට අමතරව Mathamphetamine, Clonazepam, Largactill, Gabapentin, Broncodex, Dextromethophan වැනි ඔහුගේ වර්ග ද හාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය.

ප්‍රස්තාර අංක 19 - පැය 24 ක් තුළ හාවිත කළ මාදක සහ මතොවර්පක මාගල වර්ග

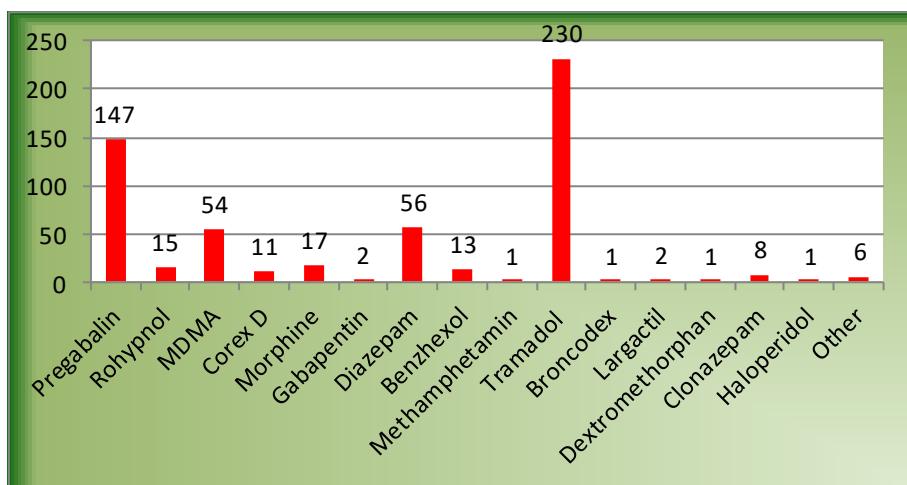

මුළුගුය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

3.4.5 සතිය තුළදී හාවිත කර ඇති මාදක සහ මතොවර්පක මාගල වර්ග

පසුගිය සතිය තුළදී මාදක සහ මතොවර්පක මාගල වර්ග හාවිත කර පුද්ගලයින් 291 දෙනෙක් පිළිබඳව තොරතුරු අනාවරණය වී ඇති අතර එම පුද්ගලයින් පසුගිය සතියක් තුළදී මතොවර්පක මාගල වර්ග 16 ක් දුරකාවිත කර ඇති බව අනාවරණය විය. එම මාගල වර්ග 16 සඳහා Tramadol පෙන් 230 ක් ද, Pregabalin 147 ක්ද, Diazepam 56 ක් ද, MDMA (Ecstasy) 54 ක්ද, Morphine 17 ක් ද, Rohypnol පෙන් 15 ක්ද Corex D 11 ක්ද, Benzhexol 13 ක්ද අවහාවිත කර ඇති බවට අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. මේට අමතරව Gabapentin, Methamphetamine, Broncodex, Largactill, Clonazepam ද අවහාවිත කර ඇති බවට හෙළි විය.

ප්‍රස්තාර අංක 20 - සතියක් තුළදී හාවිත කර ඇති මාගල වර්ග

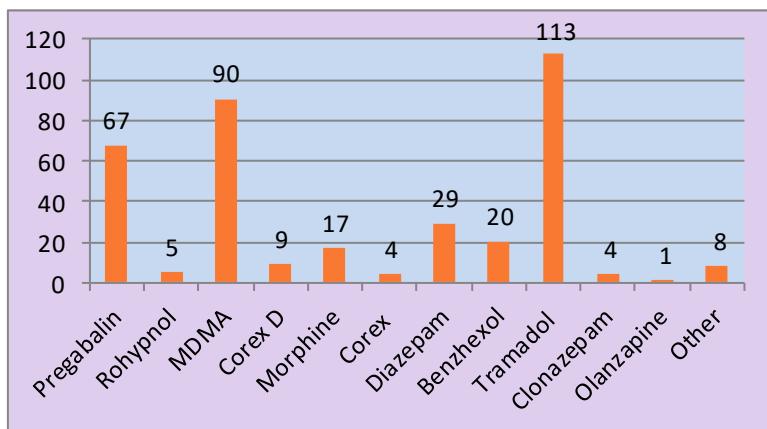
මුළුගුය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

3.4.6 මාසයක් තුළදී හාවිත කළ මාදක සහ මතොවර්පක මාගල වර්ග

පසුගිය මාසයක් තුළදී පුද්ගලයින් 106 දෙනෙක් මාදක සහ මතොවර්පක මාගල වර්ග හාවිත කර ඇති අතර එම පුද්ගලයින් 106 දෙනා පසුගිය මාසය තුළදී හාවිත කළ මාදක සහ මතොවර්පක මාගල වර්ග 12 කි.

එම මාසයක් තුළ දී Tramadol පෙති 113 ක් ද, Pregabalin 67 ක් ද, MDMA 90 ක්ද Diazepam 29ක් ද Benzhexol 20ක් ද, Morphine පෙති 17ක් ද, Corex D 9 ක්ද, Rohypnol 5ක් ද හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු හෙළි විය.

ප්‍රස්තාර අංක 21 මාස 03 ක් තුළ දී හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔශ්ඡඩ වර්ග

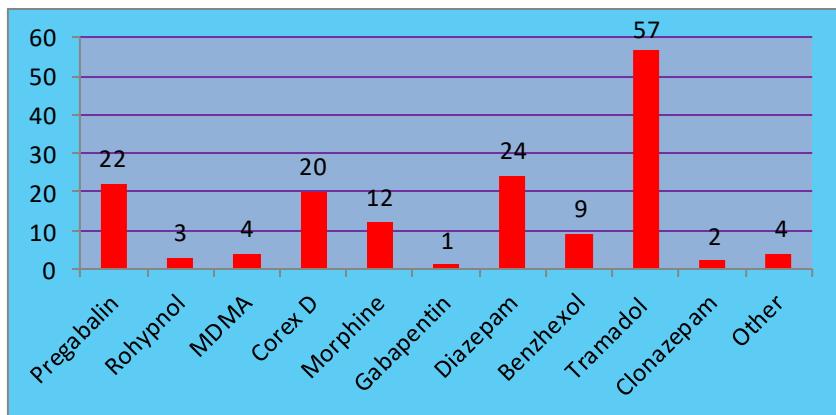
මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

3.4.7 මාස 03 තුළ දී හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්ථක වර්ග

පසුගිය මාස 03 තුළ දී මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔශ්ඡඩ වර්ග හාවිත කර ඇති පුද්ගලයින් 53 අධ්‍යයනය මගින් සෞයා ගෙන ඇති අතර පසුගිය මාස 03 තුළදී එම පුද්ගලයින් 53 දෙනා හාවිත කළ මනෝවර්ථක ඔශ්ඡඩ වර්ග 11 ක් බව ද අනාවරණය විය.

ඒ අතර Tramadol පෙති 57ක් ද, Diazepam පෙති 24ක් ද, Pregabalin පෙති 22 ක්ද, Corex D 20ක් ද, Morphine 12ක් ද, MDMA 04ක් ද, Rohypnol 03ක් ද, Benzhexol 09ක් ද, Gabapentin 01ක් ද අවහාවිත කර ඇත.

ප්‍රස්තාර අංක 22 - පසුගිය මාස 03 ක් තුළ දී හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔශ්ඡඩ වර්ග

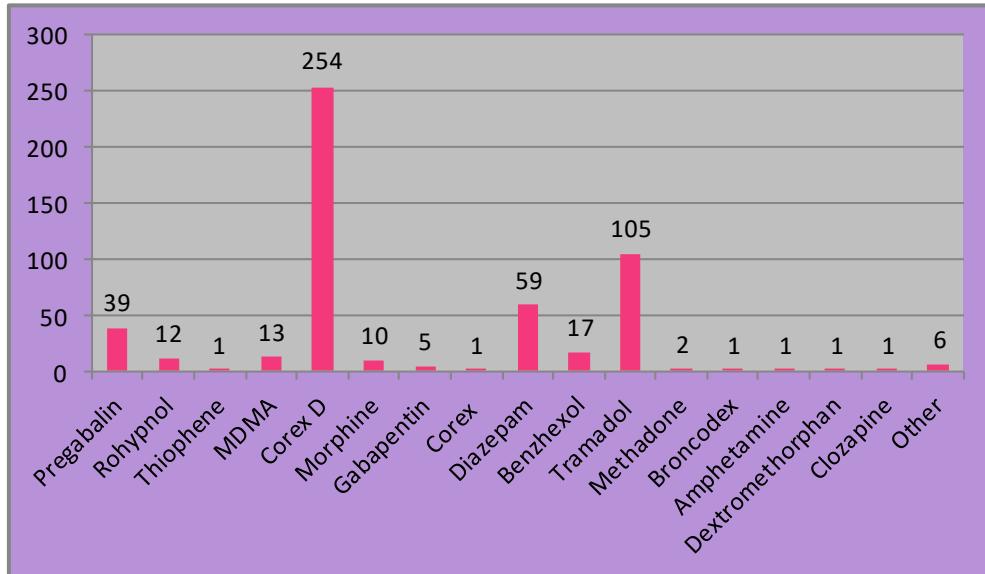
මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

3.4.8 මාස 03ව වැඩි කාල සිමාවක් තුළ හාවිත කර ඇති මාදක සහ මනෝවර්ථක වර්ග

පසුගිය මාස 03ව වැඩි කාල සිමාවේදී මාදක මනෝවර්ථක ඔශ්ඡඩ වර්ග අවහාවිත කළ පුද්ගලයින් 94 දෙනෙක් අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය වී ඇති අතර එම කාල සිමාවේදී මලුන් හාවිතකර තිබෙන මාදක සහ

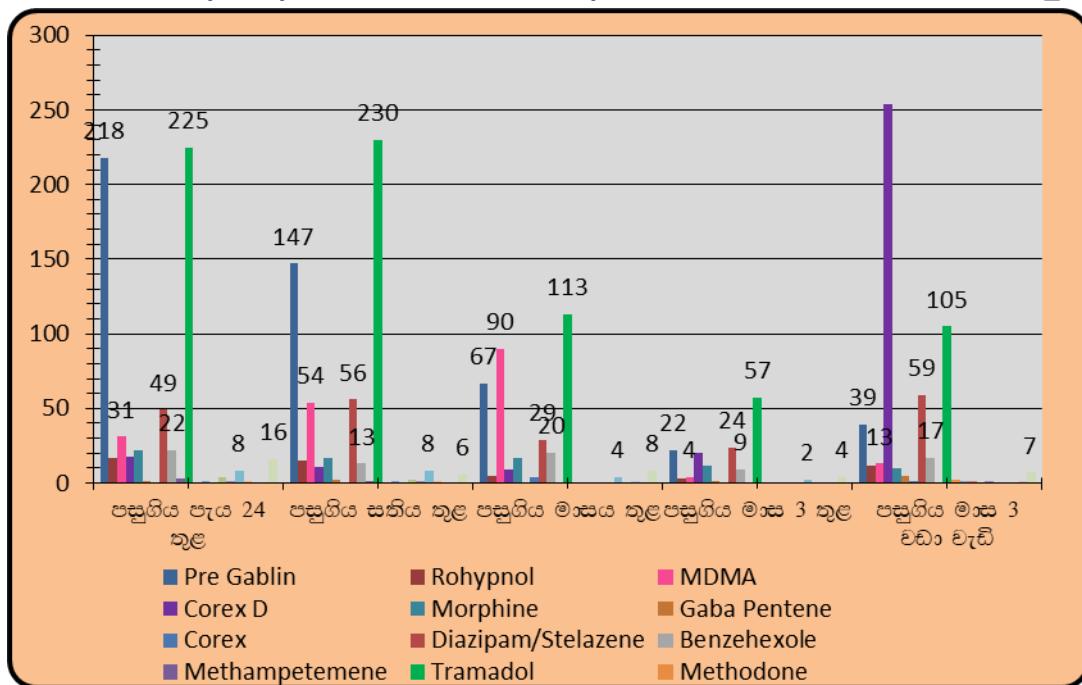
මතෙක්වරපක ඔහුගේ වර්ග 17ක් බව අනාවරණය වේ ඇත. එම ඔහුගේ වර්ග 17න් පසුගිය මාස 03ට වැඩි කාල සීමාවේදී Corex D සිරප් 254ක් ද, Tramadol පෙනී 105ක් ද, Diazepam 59ක් ද, Pregabalin 39ක් ද, Benzhexol 17ක් ද, MDMA 13ක් ද, Rohypnol 12ක් ද, Morphine 10ක් ද, Gabapentin 05ක් ද අවහාවිත කර ඇත. ඊට අමතරව Methadone, Broncodex, Amphetamine, Corex වැනි ඔහුගේ/සිරප් වර්ග ද හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය විය.

ප්‍රස්ථාර අංක 23- පසුගිය මාස 03 ව වැඩි කාල සීමාව තුළ හාවිත කර ඇති මාදක සහ මතෙක්වරපක වර්ග

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂණ දත්ත - 2017

ප්‍රස්ථාර අංක 24 - දත්ත දායකයින් හාවිත කළ මාදක සහ මතෙක්වරපක ඔහුගේ වර්ග සංයුතිය

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂණ දත්ත - 2017

ඉහත ප්‍රස්ථාරයට අනුව පසුගිය මාස තන තුළ සහ මාස තුනට වඩා වැඩි කාලය තුළ පුද්ගලයින් හාවිත කළ මාදක සහ මතෙක්වරපක ඔහුගේ වර්ග පිළිබඳව විමසා බැලිමෙදී මාස තන තුළදී වැඩිපුර හාවිත කර තිබෙන්නේ

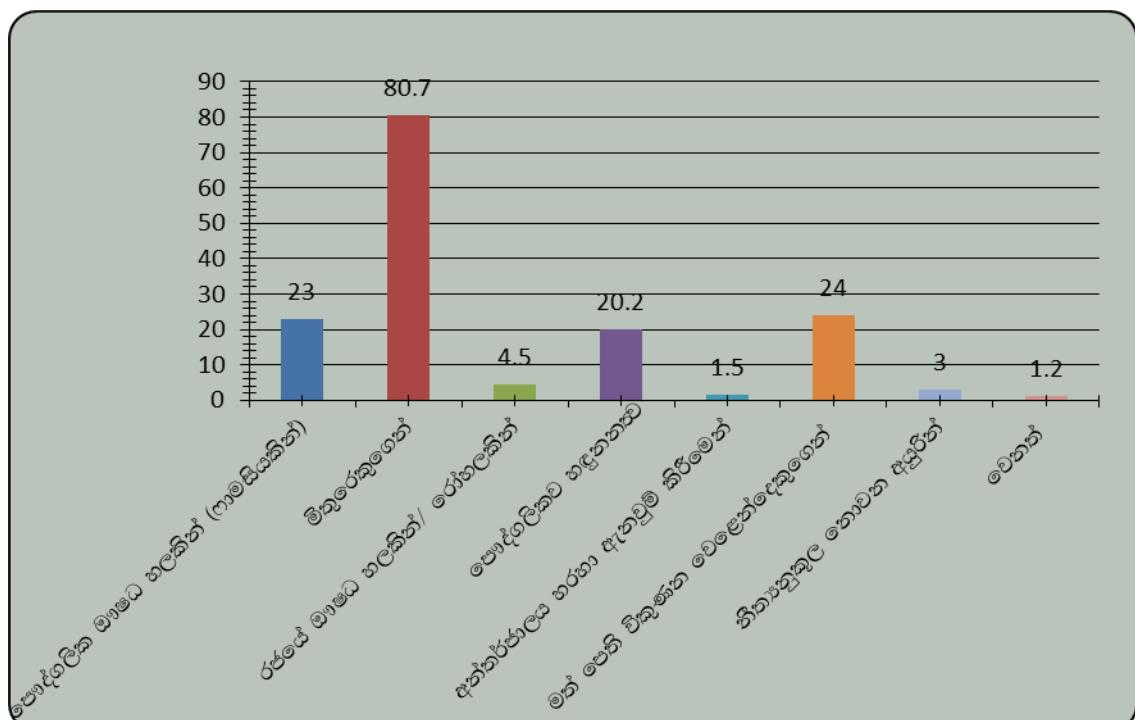
Tramadol සහ PreGabalin ඔඟය වේ. සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ හාටිත වන “ඇපල්”, “ගැබා” යන අන්වර්ථ නාම වලින් මෙම ඔඟය හඳුන්වනු ලැබේ. නමුත් මාස තුනට වඩා වැඩි කාලසීමාවේදී හාටිත කර තිබෙන මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග පිළිබඳ සෞයා බැලීමේ දී Corex D සිරස් වර්ගය හාටිත කිරීමේ ඉහළ ප්‍රවණතාවක් හඳුනාගත හැකිය. මේ අනුව මැතකාලීනව මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග හාටිත කිරීමේ ප්‍රවණතාවක් පවතින බව අනාවරණය විය.

ඉහත සඳහන් කළ අධ්‍යයන අනාවරණවලට අනුව වෛද්‍යමය අරමුණු සඳහා හාටිත කරන මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග අවහාටිත කිරීම ක්‍රමික වර්ධනයක් ඇති බව පෙනී යයි. එම ඔඟය වර්ග මතොවර්පලක සහ මතොකාරක ඔඟය වශයෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වර්ගිකරණය කළ හැකිය.

3.5 මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග ලබා ගන්නා ආකාරය

මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග අනිසි ලෙස හාටිත කරන පුද්ගලයින් එම මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග ලබා ගන්නා ආකාරය සෞයා බැලීම ද ඉතා වැදගත් වේ. අධ්‍යයනය කළ නියැදියේ මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග හාටිත කරන පුද්ගලයින්ගේ 807 (81%) දෙනෙක් මාමසි වලින් ද, පුද්ගලයින්ගේ 202 (20%) දෙනෙක් පොදුගැලීකව හඳුනන අලෙවිකරුවෙකු මාර්ගයෙන්ද, 240 (24%) දෙනෙක් මත්පෙනී විකුණන වෙළෙන්දුන් මගින් ද, 45(5%) දෙනෙක් රජයේ ඔඟය හැකින් හෝ රෝහලකින් ද, මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග ලබාගෙන ඇති. මිට අමතරව 30 (3%) නිත්‍යානුකූල තොටන අයුරින් ද 15 (2%) අන්තර්ජාලය හරහා ඇතැතුම් කිරීම මගින් ද මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඟය වර්ග ලබාගෙන ඇති අතර මිට අමතරව පුද්ගලයින් 12 (1%) වෙනත් කුම මගින් ලබා ගන්නා බවත් අනාවරණය විය.

ප්‍රස්තාර අංක 25 - මාදක සහ මතොවර්පලක ඔඟය ලබා ගන්නා ආකාරය

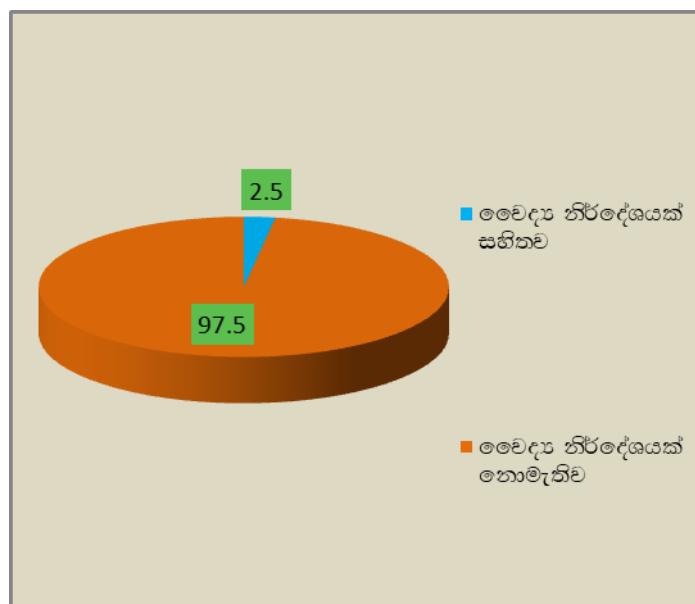
මුළුගුය - ක්ෂේත්‍ර ස්ථීරුණ දත්ත - 2017

පුද්ගලයෙක් මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ වර්ග හාවිත කිරීම සඳහා එම ද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේදී මිතුරන් මගින් ඔඟධ වර්ග ලබා ගැනීම සිදුකර ඇත. එමගින් පුද්ගලයින්ගේ මත්ද්වා හාවිතය මෙන්ම මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ වර්ග හාවිත කිරීමේදී ද මිතුරන්ගේ බලපෑම මෙන්ම මිතුරන් මාරුගයෙන් ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම කෙරෙහි යොමු විමේ ප්‍රවණතාවක් පවතින බව සඳහන් කළ හැකිය. තවද මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ වර්ග දුර්භාවිතයේ ප්‍රවණතාවක් වශයෙන්, එම ද්‍රව්‍ය ගාමසිවලින් ලබා ගැනීමත් මත්පෙති විකුණන වෙළෙන්දුන් ලබාදීමත් සිදු කරන බව ද මෙමගින් අනාවරණය වේ.

3.6 මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ මිශ්‍රී ගැනීමේ ස්වභාවය

පුද්ගලයින්ට වැළදෙන විවිධ කාසික මාත්‍යික රෝගී තත්ත්ව සඳහා චෙවදුවරු විසින් නිරද්‍යා කරන ඔඟධ හා සිරප් වර්ග චෙවදුව නිරද්‍යායකින් තොරව හාවිත කිරීමේ ප්‍රවණතාවක් පවතින බව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් තහවුරු කරගන්නා ලදී. අධ්‍යයනයට ලක් කළ නියැදියේ මත්ද්වා හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගෙන් ලබාගත් තොරතුරුවලට අනුව පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් එනම්, 237 (98%) දෙනෙක් චෙවදුව වට්ටෝරුවක් හෝ චෙවදුව නිරද්‍යායක් තොමැතිව ඔඟධ, සිරප් වර්ග හාවිත කරන බවත් පුද්ගලයින් 06 (2%) දෙනෙක් පමණක් චෙවදුව නිරද්‍යායක් සහිතව ඔඟධ සිරප් වර්ග හාවිත කරන බවත් ද අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ බහුතරයක් නීත්‍යනුකූල නොවන ආකාරයෙන් ඔඟධ ලබා ගන්නා බවයි.

ප්‍රස්තාර අංක 26 - මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ මිශ්‍රී ගැනීමේ ස්වභාවය

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂණ දත්ත - 2017

3.6.1 නීත්‍යනුකූල නොවන ආකාරයෙන් මිශ්‍රීගැනීමේ සංයුතිය

චෙවදුව නිරද්‍යායක් තොමැතිව පෙළද්ගලික ගාමසියකින් හෝ වෙනත් ඔඟධ හළකින් පුද්ගලයින් විසින් ලබා ගන්නා මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ වර්ග ලබා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳව විමසා බැලීමේ දී පුද්ගලයින් 119 (50%) දෙනෙක් ම ඔවුන් හඳුනන අතරමදී පුද්ගලයින් මාරුගයෙන් ද, 99 (41%) දෙනෙක් යහළවෙක් මගින් ද, 12 (5%) දෙනෙක් ගාමසි සේවකයකු මගින් ද, 11 (4%) දෙනෙක් ගාමසියෙන් වැඩි මුදලක් දී මිශ්‍රී ගැනීමෙන් ද මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ වර්ග ලබාගෙන ඇති බව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. තවද අතරමදියන් සේවය කරන රෝහලෙන් එක් පුද්ගලයෙකු ද චෙවදුව නිරද්‍යායක් සහිත චෙවදුව වට්ටෝරුවක් ගාමසියට ලබා දීමෙන් ද මාදක සහ මනෝවර්ථක ඔඟධ වර්ග මිශ්‍රී ගැන ඇති බව අනාවරණය විය.

3.7 මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග හාවිත කිරීමේ සූලභකාව

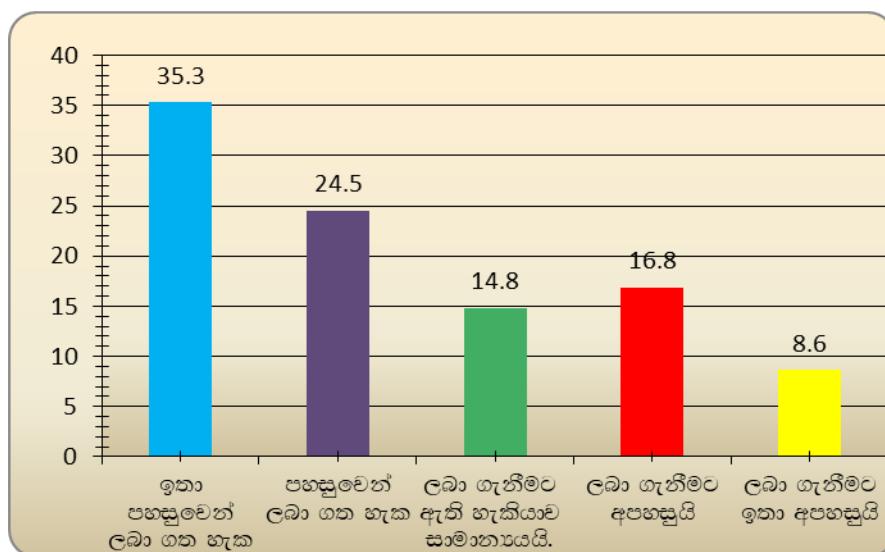
3.7.1 හාවිත කරන පුද්ගලයින්ගේ වයස් සංයුතිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවය

අධ්‍යයන නියැදියේ පුද්ගලයින්ගෙන් තම ප්‍රදේශය තුළ මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය සමග ආනෙකත් මත්ද්ව්‍ය හාවිත කරන පුද්ගලයින් පිළිබඳ දැනුවත්හාවය පිළිබඳව විමසා බලන ලදී. මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග හාවිත කරන පුද්ගලයින් 1000 දෙනා අතරින් බහුතරයක් එනම්, 880 (88%) දෙනෙක් ප්‍රකාශ කර සිටියේ, තම ප්‍රදේශයේ වයස අවුරුදු 18 - 35 අතර තරුණ වයසේ පුද්ගලයින් මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග හාවිත කරන බව පිළිබඳ මුළුන් දැනුවත් බවයි. පුද්ගලයින්ගෙන් 561 (56%) දෙනෙක් පාසල් හැරගිය සිසුන් හාවිතයේ නියැලෙන බව දැනුවත් බවත් 404 (40%) දෙනෙක් වැඩිහිටි පිරිස් එනම්, වයස අවුරුදු 36 - 60 අතර වයස් කාණ්ඩයේ පුද්ගලයින් හාවිත කරන බවට දැනුවත් වී ඇත. පුද්ගලයින් 121 (12%) දෙනෙක් වයස් අවුරුදු 60 ට වැඩි පුද්ගලයින් හාවිතයේ නියැලෙන බව පිළිබඳ දැනුවත් බවත් අනාවරණය වී ඇත. එසේම 362 (36%) දෙනෙක් කියා සිටියේ පාසල් වයසේ දරුවන් හාවිත කරන බව පිළිබඳ දැනුවත් බවයි. ඒ අනුව අධ්‍යයනය මගින් තහවුරු වූ ආකාරයට පාසල් වයසේ සිසුන් අතර මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග හාවිත කිරීමේ ප්‍රව්‍යකාවක් හැඳුනාගත හැකි බව අනාවරණය වේ.

3.7.2 මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව

මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග හාවිත කරන පුද්ගලයින්ගෙන් එම ප්‍රදේශයේ මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග ලබා ගැනීමට තිබෙන හැකියාව පිළිබඳව විමසීමේ දී පුද්ගලයින් 325(35%) දෙනෙක් කියා සිටියේ, මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග තම ප්‍රදේශය තුළ ඉතා පහසුවෙන් ලබා ගතහැකි බවයි. පුද්ගලයින් 245 (24%) දෙනෙක් මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග පහසුවෙන් ලබාගත හැකි බවත් 148 (15%) දෙනෙක් මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව සාමාන්‍ය බවයි. එසේම පුද්ගලයින් 158 (17%) දෙනෙක් කියා සිටියේ මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග ලබා ගැනීමට අපහසු බවත් 86 (8%) දෙනෙක් මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග ලබා ගැනීමට ඉතා අපහසු බවත් දත්ත දායකයින් ප්‍රකාශ කර සිටින ලදී.

ප්‍රස්ථාර අංක 27 - මාදක සහ මතොවර්පක ඔශ්ජය වර්ග ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත - 2017

මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ බහුතරයක් එනම්, 60% ක් පමණ ඔශ්ජය වර්ග ප්‍රව්‍යකාව බවත් පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හැකි බවත් ප්‍රකාශ කරන ලදී.

3.7.3 මාදක සහ මත්‍යවර්පක ඔජනය දුරභාවිතයෙහි ප්‍රවලිතබව දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින්)

අධ්‍යයනයට ලක්කළ නියැදියට අනුව දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් මාදක සහ මත්‍යවර්පක ඔජනය දුරභාවිතයන් සමග අනෙකුත් මත්‍යව්‍ය වන ගංජා සහ හෙරෝයින් සමඟ දුරභාවිතයෙහි ප්‍රවලිත බව පිළිබඳව ද සොයා බලන ලදී. ඒ අනුව අධ්‍යයනයට ලක්කළ දිස්ත්‍රික්ක 10 හි ගංජා සහ හෙරෝයින් මත්‍යව්‍යවලට සාපේක්ෂව වඩා වැඩි පුද්ගල සංඛ්‍යාවක් මාදක සහ මත්‍යවර්පක ඔජනය හාවිත කළ බවට තොරතුරු අනාවරණය විය. එනම්, නියැදිය සඳහා මාදක සහ මත්‍යවර්පක ඔජනය හාවිත කළ පුද්ගලයින් පමණක් තෝරා ගැනීම එයට හේතුවයි.

කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළින් අධ්‍යයනයට ලක්කළ පුද්ගලයින් 535 දෙනාගෙන් 427 (80%) ක් ගංජා හාවිත කර ඇති අතර 270 (50%) ක් හෙරෝයින් හාවිත කර ඇත. එසේම එම පුද්ගලයින් 535 දෙනාගෙන් 532 (99%) දෙනෙක් මාදක හා මත්‍යවර්පක ඔජනය හාවිත කර ඇති අතර ඒ අතුරින් 119 (22%) දෙනෙක් සිරප් වර්ග හාවිත කර ඇත.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ අධ්‍යයනයට ලක්කළ පුද්ගලයින් 159 දෙනාගෙන් 130 (82%) ක් ගංජා හාවිත කර ඇති අතර 71 (45%) ක් හෙරෝයින් හාවිත කර ඇත. එසේම එම පුද්ගලයින් 159 දෙනාගෙන් 151 (95%) දෙනෙක් මාදක හා මත්‍යවර්පක ඔජනය හාවිත කර ඇති අතර එයින් 39 (25%) දෙනෙක් සිරප් වර්ග හාවිත කර ඇත.

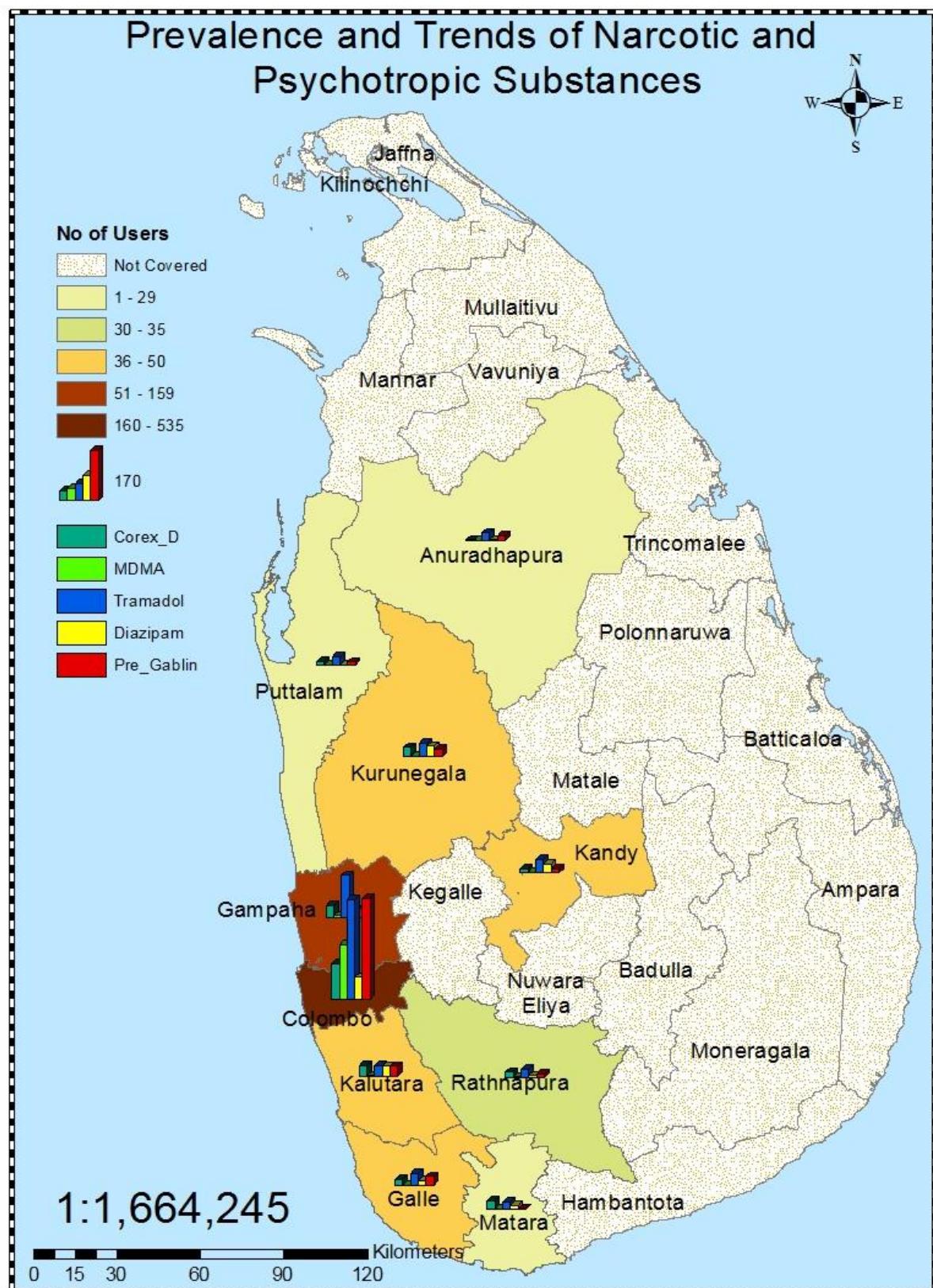
මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ අධ්‍යයනයට ලක්කළ පුද්ගලයින් 50 දෙනාගෙන් 46 (92%) ක් ගංජා හාවිත කර ඇති අතර 22 (44%) ක් හෙරෝයින් හාවිත කර ඇත.

අධ්‍යයනයට ලක්කළ දිස්ත්‍රික්ක 10 හි නියැදියට ඇතුළත් වූ පුද්ගලයින් හාවිත කළ මාදක සහ මත්‍යවර්පක ඔජනයවල ප්‍රවලිතබව පිළිබඳව සොයා බැලීමේ දී පුද්ගලයින් බහුතරයක් එනම්, 731 දෙනෙක් Tramadol ඔජනය හාවිත කර ඇති අතර එම 731 දෙනාගෙන් පුද්ගලයින් 326 (53%) දෙනෙක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, 137 (19%) දෙනෙක් ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, 46 (6%) දෙනෙක් කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, 39 (5%) දෙනෙක් ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, 35 (5%) දෙනෙක් කළුතරින් ද, 27 (4%) දෙනෙක් රත්නපුරෙන් ද, Tramadol ඔජනය හාවිත කර ඇති බවට අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය. තවද අනුරාධපුර හා පුත්තලම දිස්ත්‍රික්ක වලින් පුද්ගලයින් 26 (4%) දෙනෙක් ද වාර්තා විය.

අධ්‍යයන නියැදියේ Pregabalin ඔජනය පුද්ගලයින් 499 දෙනෙක් හාවිත කර ඇති අතර මවුන්ගෙන් 332 (67%) දෙනෙක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, 32 (6%) දෙනෙක් කළුතරින් ද, 30 (6%) දෙනෙක් ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, 28 (6%) දෙනෙක් ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, Pregabalin හාවිත කර ඇති බවට අනාවරණය වූ අතර Pregabalin අඩුම ප්‍රතිශතයක් හාවිත කර තිබෙන්නේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ ය. එය වාර්තා වූයේ පුද්ගලයින් 1 (0.2%) වශයෙනි.

නියැදියට අයත් පුද්ගලයින් 313 Corex D සිරප් වර්ගය හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු අනාවරණය වූ අතර එම පුද්ගලයින් අතරින් වැඩිම සංඛ්‍යාවක් එනම්, 116 (37%) දෙනෙක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළින් ද, 39 (12%) ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ද, 34 (17%) දෙනෙක් කළුතරින් ද, අනාවරණය විය. තවද Corex D සිරප් වර්ගය අඩුම සංඛ්‍යාවක් හාවිත කර ඇති බවට හෙළි වූයේ, අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් වූ අතර එය පුද්ගලයින් 03 දෙනෙකි.

නියැදියේ පුද්ගලයින් 219 දෙනෙක් Diazepam ඔජනය හාවිත කර ඇති අතර ඒ අතරින් පුද්ගලයින් 72 (33%) දෙනෙක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළින් වාර්තා වූ අතර අඩුම පුද්ගලයින් (0.4%) ක් පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය තුළින් අනාවරණය විය.

3.8මාදක සහ මනෝවර්ගක ඔග්‍රාධ දුරකාවිතය සහ සෞඛ්‍ය ගැටුණු

අධ්‍යයන නියැදිය කුළ නියෝගනය වූ පුද්ගලයින් මාදක සහ මනෝවර්ගක ඔග්‍රාධ වර්ග දැරසකාලීනව හාවිත කිරීම නිසා ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව සෞයා බැලීම ද අධ්‍යයනය තුළින් සිදු කරන ලදී. මාදක සහ

මතොවර්පක මාඡය වර්ග භාවිත කරන පුද්ගලයින් 1000 දෙනා අතරින් පුද්ගලයින් 898 (90%) දෙනෙක් කියා සිටියේ, මාදක සහ මතොවර්පක මාඡය වර්ග භාවිතය හේතුවෙන් දිරසකාලීන රෝගී තත්ත්වවලින් පෙළෙන්නේ නෙමෙනි බවයි. එහෙත් පුද්ගලයින් 102 (10%) දෙනෙක් මාදක සහ මතොවර්පක මාඡය වර්ග භාවිතය හේතුවෙන් පුද්ගලයින් දිරසකාලීන ලෙස රෝගී තත්ත්වවලින් පෙළෙන බවට ප්‍රකාශ කර ඇත.

අධිමාත්‍ය වීම

අධ්‍යායනය කරන ලද නියැදියෙන් පුද්ගලයින් 151 දෙනෙක් කෙදිනකදී හෝ මාඡය/සිරප් වර්ග ලබා ගැනීම නිසා අධිමාත්‍ය වීම ද සිදු වී ඇත. එහිදී කරකැවිල්ල, ඩුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා, සිහිමුර්ජාවීම වැනි තත්ත්වයන්ට මූහුණ දී ඇත. මාදක සහ මතොවර්පක මාඡය වර්ග භාවිතය හේතුවෙන් ඔවුන් මූහුණ දී ඇති ගාරීරික අසංකුලතා අධිමාත්‍ය වීමට අදාළ රෝග ලක්ෂණයන්ට බොහෝ සෙයින් සමානකමක් දක්වයි. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය නිරවචනය කළ මත්ද්වා අධිමාත්‍ය වීමේ දී අධිමාත්‍යට තුළ සිහිමුර්ජාව හෝ සිහිවිකල් බව ඇති කරන ප්‍රමාණය ඉක්මවා මත්ද්වා ගැනීම හෝ විවිධ මත්ද්වා එකට මිශ්‍රකර ගැනීම සිදු වෙයි. පොදුවේ මෙවැනි අවස්ථාවල ඩුස්මගැනීමේ අපහසුතාව, දෙනොල් නිල්පැහැවීම, ඇසේ කළී ඉංගිරියාව/දැස සංකෝචනය වීම වැනි ලක්ෂණ මතු වේ. මෙම අධ්‍යායනය තුළ දී පුද්ගලයින් විසින් දක්වන ලද සංකුලතා පිළිබඳ ඉහත නිරචනයට අනුව නිර්ණය කිරීමේ දී ඇතැම් අවස්ථාවල ඔවුන් අධිමාත්‍ය තත්ත්වයට පත්ව ඇති බව නිර්ණය කළ හැකිය.

3.8.1 මාදක සහ මතොවර්පක මාඡය වර්ග භාවිතය නතර කිරීම ප්‍රතිකාර හා පුනරුත්ථාපනයට යොමුවීම

කෙදිනකදී හෝ මාදක සහ මතොවර්පක මාඡය වර්ග භාවිත කර දැනට භාවිත නොකිරීමට බලපා ඇති විවිධ හේතු පැවති බව අධ්‍යායනය තුළින් අනාවරණය විය. අධ්‍යායනයේ පහසුව පිණිස මෙලෙස සාරාංශ කර දැක්වීය හැකිය.

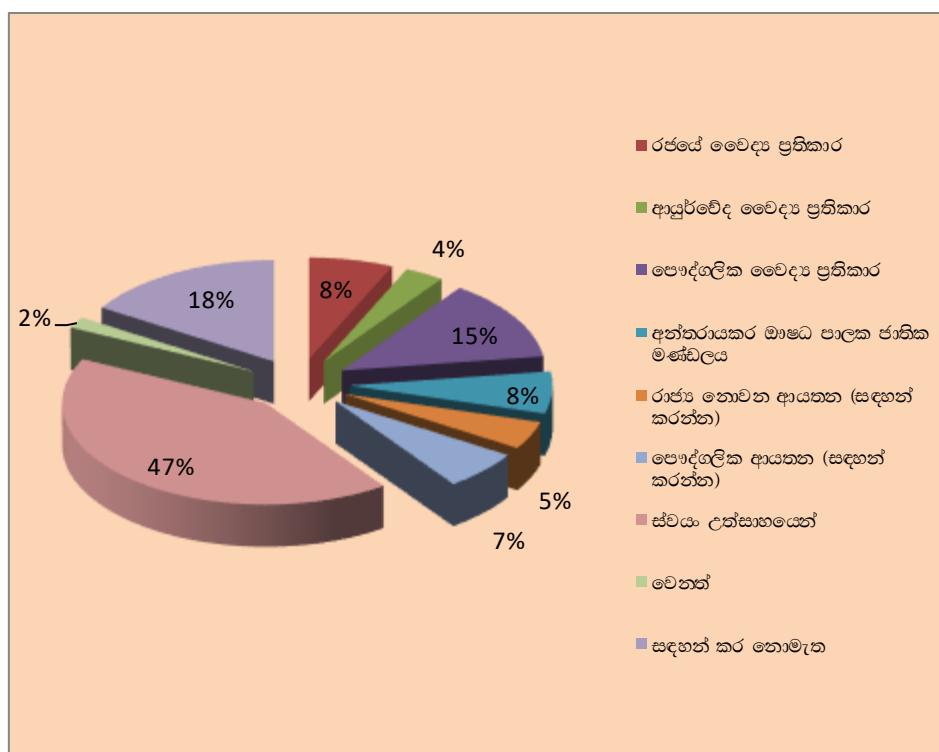
වගු අංක 07 - මාදක සහ මතොවර්පක මාඡය වර්ග භාවිතය නතර කිරීමට හේතු

ගාරීරික ගැටලු	මානසික ගැටලු	පවුලේ යහපැවැත්ම උදෙසා	ආර්ථික ගැටලු	රැකියාව සම්බන්ධ කරුණු
ක්‍රීරයට ඔරොත්තු දෙන්නේ නැහැ	අමතක වීම්	විවාහය නිසා	අධික මුදලක් වැයවීම	කාර්ය බහුලත්වය
මුළුව කරකැවෙනවා වගේ	මනස විකෘති වන නිසා	දැවැන්ට ලැංඡ්‍ර කරන්න බැවි		විදේශගත වීම
	සිහිවිකල් වීම	අම්මලාව සැක පහළ වීම		
		දෙම්විපියන් අහිමි වීම		
		දෙම්විපියන් දැනුවම් කිරීම		

අධ්‍යාපනයට ලක්කළ තියැලියේ සාමාජිකයින්ගෙන් ලබාගත් තොරතුරු අනුව පෙනී යන්නේ පුද්ගලයින් මාදක සහ මතෙක්වරපෑක මාශය වර්ග භාවිතය නතර කිරීම සඳහා පෙෂ්ඨලික කරුණු මෙන්ම සිය පවුල ඇතුළු සමාජීය වශයෙන් බලපාන කරුණු කිහිපයක් ද බලපා ඇති බවයි.

මාදක සහ මතෙක්වරපෑක මාශය වර්ග භාවිත කිරීමට කෙදිනකදී හෝ උත්සාහ කළ පුද්ගලයින් ද අධ්‍යාපන තියැලිය තුළ තියෙක්හිය වූ අතර පුද්ගලයින් 200 (20%) දෙනෙක් කෙදිනකදී හෝ මාදක සහ මතෙක්වරපෑක මාශය වර්ග නතර කිරීමට උත්සාහ ගෙන ඇති බව අධ්‍යාපන තියැලිය තුළින් අනාවරණය විය. එම පුද්ගලයින් 200 දෙනාගෙන් මාදක සහ මතෙක්වරපෑක මාශය වර්ග නතර කිරීම සඳහා 94 (47%) දෙනෙක් ස්වයං උත්සාහයෙන් ද, 29 (14%) දෙනෙක් පෙෂ්ඨලික වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර මගින් ද, 15 (7%) දෙනෙක් රජයේ වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර මගින්ද, අන්තරායකර මාශය පාලක ජාතික මණ්ඩලයේ ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන මගින් ද ප්‍රතිකාර ලබා ගෙන ඇති බව අනාවරණය විය. එසේම පෙෂ්ඨලික ආයතන හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන මගින් ද ඒ සඳහා ප්‍රතිකාර ලබාගෙන තිබෙන බව අනාවරණය විය.

ප්‍රස්තාර අංක 28 ප්‍රතිකාර හා පුනරුත්ථාපනය ලබා ගැනීමේ ස්වභාවය

මූලාශ්‍රය -ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂණ දත්ත - 2017

නිගමන හා යෝජනය

ශ්‍රී ලංකාවේ අන්තරායකර ඔඟඟ හාවිතය පිළිබඳ සලකනවිට හෙරෙයින්, ගංජා හාවිතයට අමතරව මාද්‍ය (Narcotic), මනෝවර්ථක (Psychotropic) හා මනෝකාරක ඔඟඟ (Psychoactive) දුරභාවිතයෙහි යම් ප්‍රචණකාවක් හා වෙළඳපළ ක්‍රූල මෙම ඔඟඟවල සුලභතාවක් දැකිය හැකි බව නිගමනය කළ හැකිය. තවද ඉදිරිවර්ෂවලදී වෙදාමය අරමුණු සඳහා හාවිත කරන විවිධ වර්ගයේ ඔඟඟ හාවිත කිරීමේ සහ මනෝකාරක ගණයේ උව්‍ය (Recreational) හාවිත කිරීමේ වැඩි ප්‍රචණකාවක් ඇතිවිය හැකි බව නිගමනය කළ හැකිය. මෙම ප්‍රචණකාව පාලනය නොකළහාත් ඉදිරි වසර 5 ක්‍රූල ඔඟඟ දුරභාවිතය දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත වීමේ අවදානමක් සහ ප්‍රමා සහ තරුණ පරපුර බහුතරයක් මෙයට ගොදුරු වීමේ අවදානමක් පවතියි.

නිගමන

- වර්තමානය වනවිට තරුණයින් අතර වෙවදා නිරදේශයකින් තොරව මාද්‍ය, මනෝවර්ථක ඔඟඟ සහ මනෝකාරක ඔඟඟ හාවිත කිරීමේ ප්‍රචණකාවක් හඳුනාගත හැකිය.
- වෙවදා විද්‍යාවේ මධ්‍ය වේදනා නායක (Modarate Pain Killer) ලෙස හාවිත කරන ඔඟඟ හාවිත කිරීමේ ප්‍රචණකාවක් පවතී.
- මාද්‍ය, මනෝවර්ථක හා මනෝකාරක ඔඟඟ හාවිත කරන්නන් ඔඟඟ සිරප්වලට අමතරව මත්දුව්‍ය, මධ්‍යසාර හාවිත කරන අතර ඔවුන් බහුවිධ මත්දුව්‍ය හාවිත කරන්නන් (Poly Drug User) වේ.
- අධ්‍යයනයට ලක්කළ දිස්ත්‍රික්ක 10 අතරින් බස්නාහිර පළාතට අයත් කොළඹ, ගම්පහ සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්කවලද කුරුණැගල දිස්ත්‍රික්කය ක්‍රූලද මාද්‍ය, මනෝවර්ථක හා මනෝකාරක ඔඟඟ සඳහා ඉහළ ප්‍රචණකාවක් හඳුනාගත හැකිවිය.
- බහුල වශයෙන් හාවිත කරන මාද්‍ය සහ මනෝවර්ථක ඔඟඟ වර්ග ලෙස Tramadol, Diazepam, Pregabalin, Corex D, Morphine, MDMA, Rohypnol, Benzhexol, Gabapentin හඳුනාගත හැකිය. මේවා නිකුත්තුකුල නොවන අයුරින් රටතුලට පැමිණෙන අතර විශේෂයෙන් ඉන්දියාවේ සිට මූහුදු මාර්ග ඔස්සේ පැමිණෙන බවට තොරතුරු හෙළුවිය.
- අධ්‍යයන නියැදිය ක්‍රූල මාද්‍ය සහ මනෝවර්ථක ඔඟඟ හාවිත කළ පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් සම්පූර්ණ එකතු වූ අවස්ථාවක ප්‍රථම වතාවට මාද්‍ය සහ මනෝවර්ථක ඔඟඟ වර්ග හාවිත කර ඇත.
- අධ්‍යයනය කළ නියැදියේ මාද්‍ය සහ මනෝවර්ථක ඔඟඟ වර්ග හාවිත කරන පුද්ගලයින් බහුතරයක් මිතුර්න් මාර්ගයෙන් මාද්‍ය සහ මනෝවර්ථක ඔඟඟ වර්ග ලබා ගැනීම සිදු කරයි.

යෝජනා

- මාදක, මතොටර්පික හා මතොක්කාරක ඔඩඟය දුර්හාවිතය වැළැක්වීම සඳහා රෝග, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, අන්තරායකර ඔඩඟය පාලක ජාතික මණ්ඩලය සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඒකාබද්ධව කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
- නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඔඩඟය සැල් වැට්ලීම වැඩිකිරීම එමෙන්ම දැනට තිබෙන වැට්ලීම බල අධිකාරය ව්‍යාප්ත කිරීම හා නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සඳහා ද වැට්ලීම බලය ලබාදීම. මෙහිදී ආහාර සහ ඔඩඟ පරීක්ෂකවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීමට සහ පොලිස් නිලධාරීන්ට නීති මගින් වැට්ලීම සඳහා බලය ලබාදීම.
- වෙදු‍ය නිරදේශ නොමැතිව ඔඩඟ අලෙවි කරන්නන්ගේ ඔඩඟය සැල් බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම වැනි දැඩි නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සහ අනිසි හාවිතයෙහි ඉහළ ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කරන Morphine, Tramadol, Pregabalin වැනි පෙති වර්ග පාලනය දැඩි කිරීම හා ඔඩඟ බෙදා හැරීම විධිමත් කිරීම හා අධික්ෂණය කිරීම.
- නීත්‍යානුකූල නොවන මාර්ගයෙන් ඉන්දියාව වැනි රට වැඩින් මෙරටට ජාවාරම් කරන ඔඩඟය වැට්ලීම සිදුකර නීත්‍යානුකූල නොවන ඔඩඟ බෙදාහරින්නන් අත්අඩංගුවට ගැනීම හා ඔඩඟ ජාවාරම්කරුවන් සඳහා දැඩි නීතිමය තත්ත්වයක් ක්‍රියාවට නැංවීම.
- අන්තරායකර ඔඩඟ පාලක ජාතික මණ්ඩලය හා අනෙකුත් ආයතන ඒකාබද්ධව මෙම තත්ත්වය පාලනය කිරීම සඳහා ඔඩඟ අවහාවිතය පිළිබඳව ඉලක්කගත පාසල් සිසුන්, දෙමවිජයන් හා ගුරුවරුන්, තරුණයින් සහ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ අවහාවිතය වැළැක්වීම සඳහා කුසලතා හා නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන් දිවයිනපුරා ව්‍යාප්ත කිරීම.
- ඔඩඟහල් හිමියන්, ඔඩඟ ආනයනකරුවන් දැනුවත් කිරීම.
- දුර්හාවිතයට යොමු වී ඇති පුද්ගලයින්ට උපදේශන සේවාවන් ලබාදීම සහ ප්‍රතිකාර හා ප්‍රුනරුත්ථාපන ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කිරීම.

Abbas A, Ghahramanloo, Akbar F. H. Z, and Afarin R M., Prescription Drugs, Alcohol, and Illicit Substance Use and Their Correlations Among Medical Sciences Students in Iran, pubilised by Pubmed, March 2015.

Drug Abuse Monitoring System, 2017, NDDCB

Drug Abuse, 1991, Terms Explained, National Dangerous Drugs Control Board

European Drug Report 2017: Trends and Developments, June 2017, EMCDDA, Lisbon,

International Narcotics Control Board, 2018, International Narcotics Control Board Report 2018, United Nation Information Service, Vienna.

Joseph T. F. Lau, Jean. Kim & Hi Yi Tsui, Prevalence, Health Outcomes, and Patterns of Psychotropic Substance Use in a Chinese Population in Hong Kong: A Population-Based Study, Pages 187-209 | Published online: 03 Jul 2009, <https://doi.org/10.1081/JA-200048454>.

National Dangerous Drugs Control Board, 2017, Handbook of Drug Abuse Information, Youth Service press, Maharagama.

World Drug Report, 2018, United Nation office on Drug and Crime, Vienna

අන්තරායකර ඔග්‍රාධ පාලක ජාතික මණ්ඩලය, මක්දවා හාවිතයෙහි ව්‍යාප්තිය හා තුතන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යායනය 2016 - 2017.

සේනානායක, භදානි, "මනෝවර්ථක ඔග්‍රාධ හාවිතයෙහි ප්‍රවණතා සහ රටා", News Letter (Volume 19), රාජ්‍යීය, අන්තරායකර ඔග්‍රාධ පාලක ජාතික මණ්ඩලය,